

SLOVENSKI

Izdaja časopisno založniško podjetje SZDL "Nas tisk". Direktor: Rudi Janhuba / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: Tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-143. Mesečna naročnina 200 din.

Poročevalec

Na mnoga leta
tovariš Tito!

Predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko je poslal predsedniku FLR Jugoslavije maršalu Titu naslednjo brzojavko:

Dragi Tito!

Tvoj rojstni dan je vsako leto prilika, da Ti vse naše delovno ljudstvo izraža svojo predanost in tople želje. To je prilika, ko ugotovljamo vse nove in nove uspehe, ki jih pod Tvojim vodstvom uresničujemo delovni ljudje v graditvi in izpolnjevanju našega družbenega življenja.

Ne samo odlična dogajanja naše osvoboditve v vojni, marveč tudi vsi najvažnejši ukrepi in uspehi v razvijanju socialističnih družbenih odnosov in socialistične demokracije nosijo pečat Tvojega imena. Zato se iz dneva v dan množijo dejstva in razlogi za vero in zaupanje množic v Tebe, našega voditelja in resničnega ljudskega tribuna.

V imenu Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije prejmi za to tudi ob tej priložnosti naše najtoplejšje želje in čestitke.

Miha Marinko.

Čestitke z vseh strani

Beograd, 24. maja. (Tanjug) Predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je poslal predsedniku republike Titu naslednjo brzojavko za njegov rojstni dan:

»V imenu Sabora LR Hrvatske in svojem imenu Ti najtopleje čestitam za 62. rojstni dan z željo, da bi še dolga leta vodil naše narode v njihovi borbi za socializem v novi Jugoslaviji.«

Predsednik Ljudske skupščine LR Crne gore Blažo Jovanović je poslal naslednje čestitke:

»V imenu črnogorskega naroda, Ljudske skupščine in svojem imenu Ti pošiljam za 62. rojstni dan komunistični pozdrav, izražajoč z njim vročo ljubezen, hvaležnost in priznanje za vse, kar si doslej dal za zmago naše ljudske revolucije, za napredek in srečno prihodnost naše slavne in ponosne socialistične domovine.«

Na Tvoj rojstni dan Te spremljajo naše iskrene in tople misli, misli slehernega delovnega človeka in borce za zmago socialistične domovine, saj se neustrašno zavzemamo za razcvet, blaginjo in srečo naših junaških narodov, pobratenih in složnih kot en človek v časti, svobodi, ponosu in socialistični graditvi, v obrambi naše narodne neodvisnosti in utrjevanju našega moralno-političnega ugleda v svetu. S se neizmerno ljubeznijo nam...

VREME

Napoved za torek, 25. maja: V zahodni Sloveniji pretežno oblačno s kratkotrajnimi razjaskinjavami. Od časa do časa nekaj padavin zlasti v obliki krajevnih plah.

Sprejmi pri predsedniku republike

Beograd, 24. maja. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes dopoldne na zasebni obisk izrednega in pooblaščenega veleposlanika republike Turčije g. Agah Aksela, ki zaradi odsotnosti ni imel priložnosti pozdraviti predsednika republike po njegovi vrnitvi iz Turčije.

Danes dopoldne je predsednik republike sprejel Marijana Baršiča, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra FLRJ v Belgiji.

Čestitka ob jordanškem državnem prazniku

Beograd, 24. maja. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal brzojavko jordanškemu kralju Al Huselnu, v kateri mu priskrbi čestita k državnemu prazniku Jordana.

Ga. Pandit bo prišla v Jugoslavijo 24. junija

New Delhi, 24. maja. (Tanjug) Zastopnik indijskega ministra za zunanje zadeve je »zjavil dav, da bo ga. Pandit, predsednica Generalne skupščine, prispela v Jugoslavijo 24. junija. V Jugoslaviji bo ostala 8 dni.«

Obisk uglednega brazilskega socialističnega

Beograd, 24. maja. Te dni bo prisel v Beograd brazilski senator g. Domingo Velasco, generalni sekretar socialistične stranke Brazila. G. Velasco je prvi vodilni brazilski socialist, ki pride v Jugoslavijo. Med bivanjem pri nas bo gost Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. (Jugopres).

Nova italijanska kolonija v Trstu

Trst, 24. maja. (Tanjug) V tržaškem predmestju Lovca so začeli graditi novo kolonijo italijanskih izseljencev, ki bo imela 72 stanovanj. Kolonijo zida »Ustanova za pomoč beguncem iz Juljske krajine in Dalmacije«, ki dela s kapitalom rimske vlade in je pred kratkim zgradila kolonijo za begunce v tržaškem predmestju Clarboll ter tam naselila okrog 500 Italijanov.

Po podatkih iz demokratskih virov je rimska vlada dala doslej 200 milijonov lir za kolonizacijo italijanskih beguncem v coni A STO. Namen kolonizacije je spremeniti stično sestavo tega ozemlja.

Jugoslavija želi dokončno rešitev tržaškega vprašanja

Intervju dr. Brileja listu »New York Herald Tribune«

rešitev tržaškega vprašanja. New York, 24. maja. (Tanjug) V intervjuju časopisa »New York Herald Tribune« je stalni zastopnik FLRJ pri Organizaciji združenih narodov dr. Jože Brilej izjavil, da si želi Jugoslavija dokončne, ne pa samo

Dr. Jože Brilej

Seja odbora stalnega sekretariata ankerskega sporazuma

Beograd, 24. maja. (Tanjug) V državnem sekretariatu za zunanje zadeve je bila danes seja odbora stalnega sekretariata ankerskega sporazuma pod predsedstvom jugoslovanskega zastopnika veleposlanika Ljube Radovanovića. Na seji so bili navzoči predstavniki Grčije in Turčije v stalnem sekretariatu veleposlanika gg. Spiros Kapetanides in Agah Axel ter namestnik predstav-

PETA TAJNA SEJA O INDOKINI

„Čas dela za vse udeležence konference“

Zaradi preobrata, do katerega je prišlo v Ženevi ob ugotovitvi, da »čas ni odločilni činitelj«, se je ozračje umirilo, s čimer je nastal verjetno najugodnejši položaj za indijsko posredovanje

Zeneva, 24. maja. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Debata o Indokini se je nadaljevala danes na 5. tajni seji vodij devetih delegacij ob navzočnosti njihovih najvišjih sodelavcev. Udeleženci pričakujejo, da bodo posvetovanja, ki so jih imeli francoski minister za zunanje zadeve Bidault v Parizu in britanski minister za zunanje zadeve Eden v Londonu, ter posredniški razgovori indijskega zastopnika Krišna Menona ublažili živčnost, ki je prevladovala zaradi zavlečavanja ženevskega zasedanja.

Danes se je začel peti teden konference, ne da bi stvarno dosegla kak določen uspeh, razen zelo uspešnega posvetovanja tako na seji o korejskem in indokitskem vprašanju kot na zapuhanih razgovorih izven konference med delegacijami posameznih držav.

Korejsko vprašanje se ni premaknilo. Današnje izjave južno-korejskega ministra Pjun Jung Tae, ki je odločno zavrnil možnost kompromisa glede svoje zahteve za nadzorstvo OZN na volitvah v Koreji, razlagajo kot potrdilo, da korejsko vprašanje vsaj na tej konferenci ne bo rešeno.

Indokitska debata, ki so jo danes nadaljevali, je prav tako v zelo kočljivem obdobju, kajti navzlic načelnemu sporazumu vseh strani, da bodo dale pri razpravljanju prednost ustavitvi sovražnosti, odlašajo izvedbo tega sklepa iz dneva v dan, ker bi obe strani očitno radi vsaj deloma ugotovili način nadaljnega reševanja indokitskega vprašanja.

Na današnji tajni seji so prebrali posamezne določbe treh načrtov, ki so jih doslej predložili konferenci francoski minister za zunanje zadeve Bidault, Ho Si Minhov minister za zunanje zadeve Van Dong in sovjetski minister Molotov. Vse te določbe govore o ustavitvi sovražnosti in določitvi pasov, v katerih bi se umaknile sedaj vojskujoče se čete, ko bo objavljena ustavitve sovražnosti. Debata o tem vprašanju se je zavlekla predvsem zaradi nere-

šenega vprašanja, če bi morala ustavitve ognja veljati tudi za vojskujoče se strani v Kambodži in Laosu, kakor predlagajo zastopniki Ho Si Minhove delegacije in ali bi se morale Ho Si Minhove čete popolnoma umakniti iz teh dveh držav, ki sta po mnenju francoske delegacije »izpostavljeni najnevarnejši napadalnosti od zunaj«. V bistvu je omejen spor na vprašanje, če bi morali vojaško delitve v Vietnamu, na katero so molče privolile vse strani udeležence na konferenci, razširiti tudi na delitve celotne Indokine, se pravi tudi na Laos in Kambodžo, ali pa jo omejiti samo na Vietnam, tako da bi Laos in Kambodža dobili vlogo »jedra« v načrtu ameriškega pakta za jugovzhodno Azijo.

Nervoznost, ki se je pokazala na konferenci »lasti zadnje dni prejšnjega tedna zaradi zavlečavanja teh problemov, je tudi posledica dejstva, da so sovjetska, vietnamska in kitajska delegacija pokazale pripravljenost nadaljevati razpravljanje do neskončnosti, čeprav so zahodne delegacije, posebno francoska in ameriška, zahtevale, da se čimprej konča vsaj prvo obdobje teh razgovorov.

Francoski minister Bidault in britanski zastopnik Eden pa sta se potrudila, da sta sedaj po vrnitvi s posvetovanja s svojimi vladama jasno povedala, da »čas ni odločilni činitelj, ki dela samo v korist nasprotnih strani. Neki uradni francoski zastopnik je danes po »zapuhanih kanalih sporočil skoraj vsem novinarjem, da je za Bidaulta v Ženevi rezerviran apartma tudi po 15. juniju, britanski minister Eden pa je prisel v Zenevo s pooblastilom Churchillove vlade, naj ostane na konferenci še naprej, dokler bo le kakršnokoli upanje na uspeh.«

Tudi ameriška delegacija ne vztraja več pri določitvi skrajnega roka, ko bi bilo treba prekiniti sedanje razgovore, sodeč da bi celo morebitni nadaljnji vojaški uspehi Ho Si Minha utegnili samo olajšati delo za pripravo tal za sklenitev pakta o jugovzhodni Aziji. Ta ameriški načrt vzbuja še vedno precejšnji odpor celo najbližjih ameriških zaveznikov. Po ameriškem mnenju bi mogle nove zmage Ho Si Minha voditi oče zastopnik teh držav, da sje napačila ura« za sklenitev obrambne zveze.

Glava na takšen preobrat v stališčih se je ozračje precej umirilo, s čimer je nastal verjetno najugodnejši položaj za indijsko posredovanje. Vse podrobnosti posredniškega načrta Nehrujevega zastopnika Krišna Menona za sedaj niso znane, priporočilo za nujni sklep o ustavitvi sovražnosti s tem, da bi razpravljanje ostalih vpra-

sanj prepustili odborom strokovnjakov, pa je podlaga tega načrta za posredovanje. Po mnenju indijskih krogov v Zenevi utegne dejstvo, da »sedaj čas dela za vse udeležence konference«, samo ugodno vplivati na sprejetje indijskega predloga.

Zeneva, 24. maja. (AFP) Francoski minister za zunanje zadeve Bidault se je sešel danes dopoldne z vodjem ameriške delegacije Bedellom Smithom. Sestanek je trajal eno uro. Kakor se je zvedelo, je Bedell Smith obvestil Bidaulta o razgovorih, ki jih je imel v soboto zvečer s sovjetskim ministrom Molotovim. Državnika sta proučila tudi uspeh dosedanjih francosko-ameriških razgovorov o Indokini. Pri teh razgovorih sodeluje v imenu Francije Maurice Schuman, v imenu ZDA pa veleposlanik Douglas Dillon.

Volk dlako menja ...

Zadnja provokacija »demokracije« Italije kaže, da se gospodje v Rimu ne mislijo odpovedati svoji stari diplomatski praksi. Kratko poročilo, ki govori o kršitvi naših teritorialnih voda in o ugrabitvi štirih jugoslovanskih vojakov je samo neznamen odsev celotne italijanske zunanje politike do naše države. Gospodje v palači Chigi je vendar dobro znano, da pogodba o ribolovu v naših vodah ni bila podaljšana in da kljub vsem zahtevam italijanskih ribičev in njihovih združenj, za katere je ribolov v naših vodah življenjskega pomena, to vprašanje ni bilo rešeno. Stvar je torej jasna. Italijanska vlada se je poslužila tega ilegalnega ribarjenja za piratski napad na naše pravice s čisto provokatorskimi nameni: izzvati konflikt, ki bi naj okreplil njene izgubljene pozicije v svetovni politični areni v borbi proti naši ljudski republiki. V zgodovini italijanske diplomacije to ni prvi primer: zgodovina italijanskega imperializma in njegovega osvajanja Albanije, Abesinije ter drugih dežel je polna takih provokacij, ki so seveda imele veliko bolj tragične posledice, kot jih bo imela njihova poslednja, 20. t. m. Ribiči in ribe so seveda tu popolnoma postranska stvar. Italija se zaveda, da je bitka v zvezi s tržaškim vprašanjem končana ali da se bliža svojemu koncu. V tej borbi je svetovna javnost dokončno

spoznala, da je Italija tista, ki neče sprejeti pametnih in pomirjevalnih predlogov, ki jih je postavila naša država. Notranja politična kriza, ki jo Italija preživlja zadnje mesece, je reševanje teh vprašanj še bolj onemogočila, ker danes ni v Italiji resne politične sile, ki bi mogla in ki bi hotela dokončno odstraniti vse sporne točke med obema državama in usvariti vzdušje miru in prijateljstva v tem delu Evrope. Balkanski pakt — ta trn v peti rimske volkulje — je pokazal, kaj lahko naredijo narodi, ki jim mir ni vsakodnevna propagandna fraza. Videli smo, kakšne napore je vložila v Rimu že podzvela in jih še vedno podzvela, da bi se ta pakt razbil ali vsaj onemogočil v naslednjem logičnem in nujnem koraku — Balkanski zvezi. Oni v svoji imperialistični mrzlici vidijo samo eno — in to sta Rim in Vatikan vedno gledala — krepitev demokracije Jugoslavije je pomeni konec pridiranja na Balkan, pomeni konec fashično-imperialističnega »življenjskega prostora« itd. itd. Pri- znati, da je tudi ta bitka za Italijo izgubljena, je za gospodje na Viminalu in v palači Chigi, kakor tudi seveda za »bolnika na rimskem Bosporju« začetek njihovega konca. Intrige, ki jih je italijanska diplomacija delala proti balkanskemu paktu oz. zvezi, kot je to bil primer s potovanjem Adenauerja v Ankaru prek Rima, z zvezami rimske kurije v ZDA in po vsem svetu, z apeliranjem na Grčijo, s kometiranjem z moskovskimi tezami Palmira Togliattija so ostale brez rezultata. Potrebno je bilo najti nekaj učinkovitejšega, nekaj, kar bi lahko preslepilo svetovno javnost. Italijanska diplomacija se je tu »znašla«, toda znašla se je v vlogi razbojnika, ki ponoči vltomi v tujo hišo in ko ga lastnik s krepcelem nažene krič — in gospodje onstran Jadrana nimajo ravno »labega glasu za tak popravek — držite lopova«.

Toda ta igra je tako stara, da ji danes ne bo nihče več nasedel. Za nas in za vso svetovno javnost je to samo ponoven dokaz, da Italija noče in noče miru in prijateljskih odnosov z Jugoslavijo, ki preko balkanskega pakta gradi trdne temelje mednarodnega sodelovanja, katero pomeni v evropskem in svetovnem merilu mnogo več kot navaden lokalni pakt med tremi državami. Če je italijanska politika hotela dati vsemu svetu ponoven dokaz, da tega res noče, potem je nam in vsem, ki se borijo za mir in sodelovanje med narodi, naredila samo uslug.

Pustite provokacije. Če niste sposobni urejevati odnose z nami na drug in pošten način, vam je lahko zgodovina zadnjih let dokazala, da ga tudi na tak način ne boste mogli urediti. Mislim pa, da je zadnji čas, da vsi, ki so še do danes verjeli v miroljubnost italijanske politike, spoznajo, da Italija predpostavlja svoje imperialistične aspiracije vsem interesom evropske skupnosti in da mora zaradi tega dobiti tisto mesto v tej skupnosti, ki ji po vsej pravici pripada: mesto vltomilca v tujo hišo.

Rudi Janhuba

Najboljša aktivna članica telesnovzgojnega društva Partizan iz Nove gorice Marija Skarabot (levo spodaj) bo v imenu slovenskega naroda izročila danes štafeto palice s čestitkami maršalu Titu za njegov 62. rojstni dan.

Preteklo nedeljo je odpotovalo v Beograd 16 pionirk Partizana — Narodni dom, kjer bodo nastopile danes dopoldne na akademiji pred maršalom Titom z vajo »Vesele pionirke«. To vajo, ki jo je sestavil vaditeljski zbor društva, so pionirke uspešno izvedle že na društveni akademiji v Ljubljani. Z njimi vred bo odpotovalo tudi 8 članic iz Narodnega doma, ki bodo prav tako sodelovale na tej akademiji, in sicer z zelo učinkovito vajo z obroči, ki jo je sestavila prof. Jelica Vazzasova.

Ni težko razumeti veselja pionirk, ki bodo pred ljubljentim maršalom lahko pokazale, kaj so se naučile pri telovadbi. Kako so žareli njihovi obrazi, ko so se pred odhodom poslavljale od svojih staršev, lahko sami vidite na gornji sliki.

IZ ODBORA ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE

hazprava o predlogu zakona o sodiščih

Ali bo potrebna izprememba ustavnih določb?

Beograd, 24. maja. Odbor za organizacijo oblasti in uprave zveznega zbora je danes pod predsedstvom dr. Vladimira Simitiča končal načelno razpravo o predlogu zakona o sodiščih, potem pa je začel razpravljati o predlogu zakona v podrobnostih.

Velik del dopoldanske seje odbora je bil posvečen razpravi. Ali je odbor sploh pristojen za proučevanje tega zakona. Dr. Vladimir Simitič, ki je postavil to vprašanje, je dejal, da predstavlja prvo poglavje predloga zakona o sodiščih pravzaprav izpremembo in dopolnitev ustave oziroma popolno ukinitvev 13. poglavja ustave, ki bi zamenjala prvo poglavje predloženega zakona. Po skupščinskem poslovniku pa mora v primeru predloga za izpremembo ustave zvezni izvršni svet ta predlog predložiti zveznemu zboru, ki potem odloči, ali bo proučil predloženo izpremembo ustave ali pa ne. Ko je to vprašanje postavljeno pred zbor, mora predsednik zvezne ljudske skupščine takoj sklicati Svet narodov, kjer bo potem zavzel svoje stališče o predlagani spremembi ustave, nato pa se predlog za izpremembo ustave pošlje v proučitev zakonodajnemu odboru.

Po mišljenju dr. Simitiča odbor za organizacijo oblasti in uprave lahko razpravlja v načelu tudi o prvem poglavju predloga zakona, vendar pa o njem ne more sprejeti zaključka. Ostali del predloga zakona pa odbor, — da ne bi prekinil svojega dela, — lahko prouči s pogojem, da ga bo potem poslal zakonodajnemu odboru, ki se bo nadalje ravnal po predpisih.

V razpravi o tem so sodelovali poverljivi zveznega izvršnega sveta dr. Jovan Djordjevič, ljudski poslanec dr. Ivo Sunarič, Rato Dugonjič in Rista Antunović. Na razpravi je bilo sklenjeno, da odbor v načelu lahko razpravlja o vsem predlogu zakona, v po-

drobnosti pa samo od drugega poglavja naprej. Predlog zakona bo potem proučil zakonodajni odbor in bo poslal plenumu skupščine že izdelan predlog, razen prvega poglavja. Prvo poglavje pa se bo proučilo po procesu, ki velja za primer izpremembe ustave. Telega procesa se bodo morali držati skupščinski organi ne glede na to, ali bodo o predloženem zakonu sklepali že na prihodnjem plenumu skupščine, ki se bo bržkone sestel 10. junija ali pa kasneje.

Po krajši načelni razpravi

o predlogu zakona, v kateri so govorili dr. Ivo Sunarič, dr. Vladimir Simitič, Paško Romac, Milija Radovanović in Rato Dugonjič, je odbor začel razpravo o podrobnostih predloga zakona.

Člen 16. predloga zakona pravi, da odloča o ustanovitvi, ukinitvi in mestni pristojnosti posameznih okrajnih sodišč republiški izvršni svet. Ta določba pa se mnogim članom odbora ni zdelo uместna, ker se z njo zastopavlja pobuda okrajnih samih za ustanovitev sodišča. Po mnenju ljudskega poslanca Vlada Krivica bi bilo bolje, naj se določijo, da se okrajna sodišča ustanovijo na predlog okrajnega ljud-

skega odbora, toda s soglasjem republiškega izvršnega sveta. Predlagano je bilo tudi, naj okrajna sodišča ustanavlja republiški izvršni svet na predlog okrajnega ljudskega odbora ali pa na svojo pobudo. Mnogi poslanci so bili tudi mnenja, da ni potrebno, da bi o ustanovitvi sodišč odločal republiški izvršni svet, ki je že preobremenjen z najrazličnejšimi posli, temveč republiška skupščina. Na koncu te razprave je bilo določeno, da se to vprašanje rezervira za kasnejšo rešitev, kakor tudi vprašanje ustanovitve okrajnih sodišč.

Odbor je nadaljeval svoje delo popoldne. M. P.

ZINTERESIRANA PODJETJA SO SKLENILA USTANOVITI

zbornico za promet

V naši republikli so bile doslej ustanovljene že vse zbornice razen zbornice za promet. Sestanek, ki so se ga udeležili včeraj v Ljubljani zastopniki vseh vrst prometa, Direkcije državnih železnic, Zveze javnih prevoznih podjetij, jugoslovenskega aerotransporta, kakor tudi zastopniki proizvodnih podjetij in trgovine — Tovarne avtomobilov Maribor, delavnice železniških vozil »Boris Kidrič«, Slovenija avto in drugi, pa je pokazal, da bi bila ustanovitev prometne zbornice nujno potrebna.

Zadnji čas je prišlo do vrste problemov in pred nami so še številne pereče naloge, ki bodo pri svojem reševanju zahtevale tesno sodelovanje raznih vrst prometa ter raznih ustanov in podjetij, ki so pri tem soudeležene. Med temi nalogami je rekonstrukcija ljubljanskega mestnega prometa, ki je v teku, da se v njem obnovijo, oziroma obnovijo neizogibna. Dobra zveza z okolico bi delno reševala tudi stanovanjsko vprašanje, saj je povsem jasno, da stanovanjsko vprašanje ločeno samo zase, v mestu ni mogoče reševati.

Pred nami je tudi rekonstrukcija vsega železniškega prometa, ki je zastal v svojem razvoju. V svetu danes veliko razpravljajo o tem, koliko prevoza in kakšen prevoz naj prevzamejo oziroma opravljajo avtobusi in kaj železnica. Ponekod se ogrevajo za motorne diesel - lokomotive, drugod še naprej za parne itd. Ta vprašanja bo treba načeti tudi pri nas.

V pogledu tranzita je naše ozemlje še posebej zanimivo, saj vodijo preko njega najkrajše poti do morja za celo vrsto srednjeevropskih držav. V zvezi s tem pa se nam postavlja cela vrsta nalog, od katerih bomo pričeli nekateri že letos urediti: graditev javnih skladišč, avtobusne zveze, preferencialne tarife v reški luki in podobno.

K ureditvi teh problemov bo prispevala tudi avto-cesta Ljubljana—Zagreb, s čimer bo tudi cesta Zagreb—Beograd dobila drug značaj in postala res prava mednarodna cesta. Nadalje je tudi še ureditve takozvanega »križca«: cesta Jesenice—Zagreb, in cesta Maribor—Trst. V načrtu je, da bodo vse te ceste urejene in sposobne za sodoben promet v treh do štirih letih.

Tudi javna skladišča, ki jih bomo začeli graditi že letos v Ljubljani, bodo lahko odigrala pomembno vlogo ter omogočila tudi velik porast transporta.

gočila tudi velik porast transporta.

Zastopnik JAT je govoril na sestanku predvsem o nujnosti dograditve novega letališča pri Kranju, kajti večja sodobna potniška letala nimajo v Sloveniji kje pristati. Nova letala Conwaer, ki bodo pričela julija letati na proгах Beograd — Carigrad — Beirut, Beograd — Atene — Kairo in Beograd — Frankfurt — London, zahtevajo betonsko letalsko stezo dolge 3200 m. Potniki iz tega dela naše države, bi se morali voziti v Beograd, če bi hoteli odpotovati v London in se nato prepraviti v London in Slovenije peš proti Londonu. To letališče bi imelo velik pomen tudi za tranzit, kakor tudi za mednarodne zveze Slovenije, ki jih sedaj nimamo. Na tem sestanku je bil poudarjen tudi velik pomen urejenega prometa za razvoj turizma, od katerega si lahko Slovenija veliko obeta.

Navzoči so sklenili, da takoj pošlejo kot iniciativni odbor ljudski skupščini LR Slovenije pismo, v katerem utemeljujejo potrebo po ustanovitvi prometne zbornice, medtem ko naj bi navzoči tovariši iz ljubljanskih podjetij in ustanov tvorili začasen sekretariat tega iniciativnega odbora.

Dva sirjski vojni ladji na obisku v splitski luki

Split, 24. maja. Včeraj dopoldne sta priplovi v splitsko luko dve vojni ladji — minolovca sirjske mornarice, in sicer »Tarek Benziat« in »Harisik«, ki sta prispeli na prijateljski obisk Splitu in Jugoslovanski vojni mornarici. Ladji sta pod poveljstvom komandanta skupine minolovcev poročnika vojne ladje Hanna Hadada.

Iz Maribora bo letos odšlo na letovanje okrog 700 otrok

Kakor vsako leto, bo tudi letos med poletnicami odšlo večje število mariborskih otrok v poletna kolonije. Zanimanje za te letošnje leto veliko in starši stalno povprašujejo pristojne organe, ali vse potrebni nikakor ne bodo mogli zadovoljiti. Vsekarer bodo imeli prednost tisti otroci, pri katerih bo letovanje potrebno zaradi socialno šibkejših družin. Opazilo se je, da so starši z manjšimi dohodki v mnogih primerih pripravljeli plačati več kakor starši, ki imajo boljši zaslužek, kar kaže na dejstvo, da se starši socialno šibkejših družin, vedvato, da so kolonije potrebne in koristne njihovim otrokom.

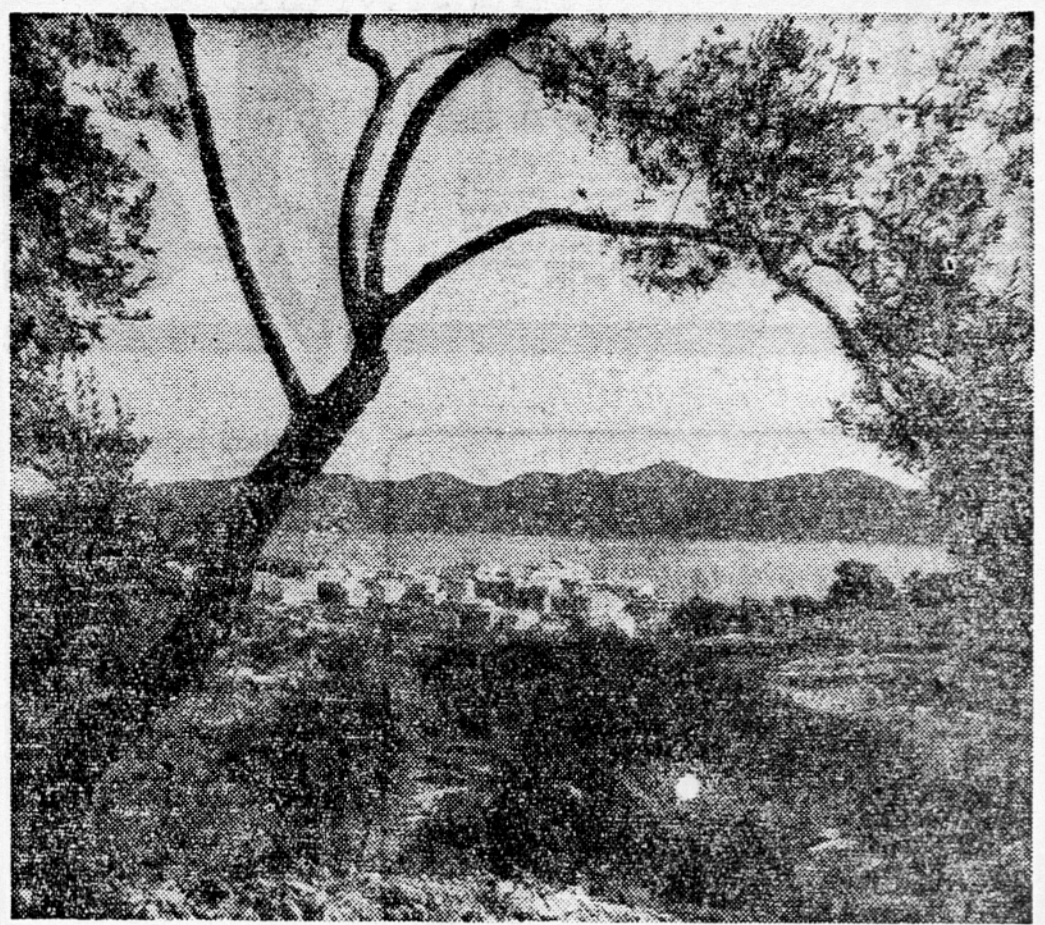
Kraj za letovanje so niso dokončno določeni in pripravljeni. Vendar imajo že vsi pripravljene naloge, na katerih se bo vsaj delno razvil letni poletni letovanje. Dve letovanja bosta odšli v Pulj, dve v Ribnico na Pohorju, kjer je vsakega otroka letovanje 280, tri pa v Puntarju.

Na jugu do Ancone, poslušajo ga tam v Torinu, Milanu, Genovi, Lucchi in v Firenci. In če je dobival pred 8. oktobrom iz Italije okoli 1000 pisem mesečno, jih danes sedaj dvakrat toliko. Kajti vsi in povsod ga imajo radi, na Koprskem, v Buščinji, na Primorskem, v Sloveniji, na Tržaškem in v Italiji. Je preprosta postaja, a z vsestranskim političnim, kulturnim in glasbenim programom. Prijubljena pa je prav zaradi svoje resničnosti, in ker se zna približati preprostem človeku, ker pozna njegovo dušo, ker mu skuša vedno nuditi to, kar misli, da mu usaja.

In tudi danes je bila prva vest, ki jo je Radio jugoslovanske cone Trsta oddal v eter: ...Danes vsa Jugoslavija svečano proslavlja rojstni dan svojega ljubljenskega voditelja maršala Tita ...

In kot v preteklosti, tako bo vedno razglašal uspehe narodov Jugoslavije pri izgradnji socializma, vzgajal in kulturno dvigal naše dobro ljudstvo in se boril za pravice naših ljudi v zamejstvu kot tudi za pravice vseh delovnih ljudi v svetu.

In kot vedno, bo sovražnikom tudi v prihodnosti trn v peti, glas: ...Radio jugoslovanske cone Trsta ... J. L.

Otok 12, v ozadju otok Ugljan pri Zadru

Pred izredno skupščino trgovinske zbornice LRS

V soboto 28. maja bo v dvorani Litostroja v Ljubljani izredna skupščina Trgovinske zbornice Slovenije. Naloga te skupščine bo med drugim zlasti, da prerese številna pereča vprašanja, ki se v našem gospodarskem življenju pojavljajo v zvezi z ureditvami in spremembami zakonov o združevanju gospodarskih organizacij. Znano je, da je tukaj prišlo do zelo različnih in včasih tudi napasnih tolmachenj raznih problemov. Tako je po ustanovitvi Zveze industrijske zbornice pri nekaterih, posebno večjih industrijskih podjet-

Pred III. kongresom ZK Hrvatske

Zagreb, 24. maja. III. kongres Zveze komunistov Hrvatske, ki se bo začel 26. t. m. v Zagrebu, bo razpravljal o treh glavnih vprašanjih, o družbenem samoupravljanju, o politiki na vasi in o ideološkem delu Zveze komunistov. Poleg 478 izvoljenih delegatov organizacij Zveze komunistov iz Hrvatske bo kongresu prisostvovalo tudi večje število gostov, zastopnikov Zveze komunistov iz drugih republik, partijskih delavcev izven Hrvatske, zastopnikov družbenih organizacij in javnih delavcev iz Zagreba in drugih krajev. Več kot polovica delegatov so nosilci Spomenice iz leta 1941, povprečni staž delegatov pa presega 12 let. V Zagrebu so izvršene vse priprave za kongres.

Deleagacija bruselskih sindikatov v Zagreb

Zagreb, 24. maja. Predsednik republiškega sveta sindikatov Hrvatske Marko Belinič je sprejel danes deleagacijo sindikatov Bruslja, ki je te dni prispela na 10-dnevni obisk v Zagreb. Deleagacija je danes obiskala Kumrovec.

Ob drugem nastopu študentske glasbene šole v Ljubljani

Po uspešnem prvem javnem nastopu dječakih SGS bo v sredo 25. maja ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani družni javni nastop gojencev tega zavoda. V kratkem času svojega obstoja je ustanova pod vodstvom ravnateljice tov. Vile Hribar-Jerajev pokazala znatne uspehe, bodisi s svojimi nastopi, bodisi s smotrnimi prizadevanji in iskanju novih sodobnih priponov na slabešno-pedagoškem področju. V skladu z vzgojnimi nameni, ki jih zasleduje naša socialistična družba. To nam kaže, smotno izbran program, ki je poster tako po izbiri kompozicij, kot po izbiri instrumentov, ki si sledi v posebnem zaporedju. Program tega nastopa obseva od Mozarta preko Smetane, Ljadova, Verdija, Bruchja in treh kompozicij dveh virtuozov na harji Zechija in Tourmiera še dve skladbi slovenskih skladateljev Iparva in Lesovca. Od odmevitosti nastopa slavisti, klarinetisti, dve sopranistki, pianistka, dva violončelnika in dve harfistki v duetu. Vse kaže, da imajo nastopi gojencev SGS že kar določen krog svoje publike, ki redno obiskuje njene prireditve.

Antiperonosporna služba

Poročilo za dne 22. in 23. maja V zadnjih dveh dneh je bilo vrzensko stanje tako v priroznih vinorodnih okoliših, kakor tudi v okoliših ostale Slovenije še nadalje bistveno nelzpremenjeno.

Primorski sektor: Srednje dnevne temperature so se gibale med 11,7°C in 13,9°C, relativna vlažna med 86% in 94%, padavine po od 7 do 20 mm.

Napoved: V okolici Sempetra in Gorških Brdih je bil izbruh troslov dimes, v Vipavski dolini (Lože) ob se še nadalje predveta med 27. in 28. enstem; na Tržaškem-komenskem kraju je pričakovati izbruh troslov okrog 31. maja, v okolici Sežane pa med 31. majem in 1. junijem.

Na Stajerskem, Dolenskem in Beli krajini je bila primarna infekcija že izvršena. Vinogradniki teh okolišev naj pripravijo vse potrebno za skropljenje proti peronospori. Čas skropljenja bo javljen pravčasno preko radia in časopisov. Uprava hidro-meteorološke službe, Kmetijski raziskovalni in kontrolni zavod.

jih v naši republikli prevladalo mnenje, da jim je članstvo v republiški Trgovinski zbornici potrebno, ko so se včlanila v industrijsko, nepotrebno. Pri tem so očino pozabila na to, da je naloga Zveze trgovinske zbornice, da se bavi predvsem z vprašanji proizvodnje, medtem ko so še kako tudi proizvodna podjetja zainteresirana na blagovnem prometu, s katerega problemi se bavi Trgovinska zbornica. Podjetjem na primer tudi še niso jasne naloge Zveze republiških trgovinskih zbornic v Beogradu. Zveza razpravlja le o tistih vprašanjih, ki jih republiške zbornice ne morejo same reševati, ker presegajo njihov okvir, na primer o vprašanjih medrepubliškega blagovnega prometa in podobno.

Da bo delo Trgovinske republiške zbornice v bodoče še uspešnejše, bodo morali pri njenem delu v večji meri sodelovati podjetja in kolektivi v celoti in ne samo posamezni funkcionarji iz komercijalne, kakor je bilo to pogosto doslej. Zato so na izredno skupščino, na kateri bo zbornica volila tudi novo upravni odbor, vabljene tudi zastopniki delovnih kolektivov, predvsem pa delavskih svetov. Če bo zbornica pri svojem delu imela široko podporo kolektivov, bo tudi v večjo avtoriteto lahko obravnava razna vprašanja in tudi dajala tehtnejše predloge oblastnim organom za rešitev raznih vprašanj. Zbornica bo morala še okrepiti svojo vlogo kot posvetovalni oziroma svetovalni organ, kjer njeni člani lahko dobe koristne nasvete in potrebno pomoč, posebno pri izvajanju gospodarskih predpisov.

Kakor poroča francoski uradni list, je dobila nacionalizirana francoska uprava za premožne odoobritev, da razpiše novo posojilo, ki bo omogočilo nabavo opreme. Posojilo bo jamčila država. Lani so s podobnim posojilom zbrali finančna sredstva v znesku nad 20 milijard frankov.

Največja zahodnonemška rafinerija nafte je začela obratovati. Lastnik rafinerije, ki so jo zgradili v predmestju Hamburga, je družba »Essor«. Rafinerija ima letno zmogljivost 1,8 milijonov ton. Potemtakem znaša sedaj zmogljivost zahodnonemških rafinerij 10,5 milijonov ton letno, kar je znatno več kot znašajo potrebe (7,5 milijonov ton). Proizvodnja surove nafte v Franciji je znašala marca skoraj 33.000 ton (februarja nekaj manj kot 30.000 ton), zmanjšala se je proizvodnja zemeljskega plina, in sicer od 23,2 milijona kub. metrov na 22,7 milijona kub. metrov.

Zahodna Nemčija je aprila izvozila za eno milijardo 662 milijonov D-mark. Vrednost izvoza v marcu je znašala 1 milijardo 952 milijonov D-mark. Vrednost uvoza se je zmanjšala (od marca do aprila) od 1 milijarde 585 milijonov na 1 milijardo 472 milijonov D-mark. Trgovinska bilanca Zahodne Nemčije izkazuje konec aprila višek 190 milijonov D-mark, medtem ko je znašal konec marca 347 milijonov D-mark.

Med Zahodno Nemčijo in Turčijo je bil sklenjen sporazum o plačilu dolga iz trgovinske izmenjave, ki znaša okoli 120 milijonov D-mark v dobro Zahodne Nemčije. Podrobnosti, kako bo Turčija uredila te svoje obveznosti, niso znane.

Zahodna Nemčija naj bi letos uvozila približno 400.000 do 500.000 več pšenice kakor lani.

Indija namerava zgraditi moderno tovarno sintetičnega kavčuka. Proučujejo tudi načrt za gradnjo tovarne sintetičnega bencina, ki bi ga proizvajali iz lignita.

Ureditev študija na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo na Tehnični visoki šoli v Ljubljani

Eden izmed najvažnejših, pa tudi najtežjih problemov pri vzgoji strokovnega kadra je sestava in izvajanje dobrega študijskega načrta. Hotenje, da se poda pri pouku kar največ in kar najboljšo snovi, je mnogokrat v nasprotju z zmogljivostjo študenta, z razpoložljivim časom in z nujno potrebo našega gospodarstva po strokovnih kadrih.

Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo (FGG) si je v zadnjih letih prizadevala, da bi v sodelovanju s strokovnjaki iz prakse in z zastopniki študentov zboljšala študijski načrt in ga prilagodila potrebam današnjega časa. Predvsem je šlo za skrajšanje študijske dobe, ki te dosedaj trajala za povprečnega študenta 7 let. V intenzivnem delu v okviru komisije, v kateri so bili razen zastopnikov FGG še zastopniki Društva inženirjev in tehnikov in Zveze študentov Jugoslavije, so bili sprejeti sledeči vidiki, pod katerimi bo mogel študent, ki sprost dela, obiskuje predavanja in izdeluje programe, končati študij v 5 letih.

1. Študijski načrt predvideva, da trajajo predavanja in vaje 6 semestrov, pri čemer študenti v prvih 8 semestrih obvezno vpisujejo vsa predpi-

sana predavanja in vaje ter iz njih polagajo izpite in oddajo izdelane programe. V 9. semestru pa vršijo obvezno najmanj 6 ur predavanj in 9 ur vaj iz prosto izbranih predmetov, iz katerih pa polaganje izpitov ni obvezno.

2. Število ur predavanj in vaj v 8 semestrih se zmanjša od 303 na 279 ur.

3. Število in obseg programov in pismenih del se zmanjša in se to delo opravlja seminarsko, tako, da se lahko izvrši v za to določenih urah, h katerim se doda še 50% teh ur za čistopis in ureditev programa.

4. Nastavi se potrebno število asistentov za pomoč pri izdelovanju programov in pismenih del.

5. Priskrbiti se denarna sredstva za izdajo skript in učbenikov ter za nabavo in napravo risanih predlog, dia pozitivov, filmov in modelov — vse za pospeševanje predavanj in za olajšanje študija.

Pod temi pogoji bo redni študent lahko končal študij v 5 letih. V tem je všteta tudi dvomesečna poletniška praksa in pa izdelava in zagovor diplomskega dela.

Svet Fakultete za gradbeništvo in geodezijo

Davek na promet podjetja v redu pičujejo

Beograd, 24. maja (Tanjug). Po podatkih Narodne banke FLR je od 1. januarja do 1. maja t. l. gospodarske, zadržane in družbene organizacije ter ustanove, kakor tudi ostali obvezniki plačali 33 milijard 772 milijonov dinarjev davka na promet ali 32% celokupnega zneska, določenega za leto 1954. Od zgorajne vsote je zbrano v Srbiji 8 milijard 369 milijonov, v Hrvatski 11 milijard 187 milijonov, v Sloveniji 8 milijard 592 milijonov, v Bosni in Hercegovini 2 milijardi 647 milijonov, v Makedoniji 2 milijardi 872 milijonov, v Črni gori pa 105 milijonov dinarjev. Če upoštevamo, da je v ta znesek všteto vplačilo davka do 25. aprila t. l., potem lahko rečemo, da teče plačevanje davka na promet po planu, odnočno da je plačano 100% predvidenega zneska.

Z junijem bo LR Srbija odprla številna letovišča

Beograd, 24. maja (Tanjug). Turistična zveza Srbije bo odprla 1. junija camping-letovišča s 1500 posteljami v številnih letoviških krajih ob Jadranu, pa tudi v notranosti republike. Eno letovišče z okoli 130 ležišči bodo odprli v neposredni bližini Beograda. Cenne dnevnege plažine v teh letoviških bodo od 280 do 390 din za osebo.

Pet let koprškega radia

ljudi, se ni ustrašila začetnih težav. Z vsilo so se soustanoviteljji oprizeli dela in Radio jugoslovanske cone Trsta je iz dneva v dan prodiral po etru z resnico o Jugoslaviji ter nadaljeval s svojjo politično in kulturno nalogo — seznanjati Tržačane in Italijane z novo Jugoslavijo, vzgajati in kulturno dvigati naše ubogo, toliko let po fašistih zatirano ljudstvo.

In bolj ko so ga nasprotniki vseh vrst sovražili, bolj se je krepi, raste in si pridobival ugled doma in na tujem. Oddajnik so zvišali na 5 kilowatov, iz 140 plošč, ki jih je posodila ljubljanska radijska postaja, je naraslo na okoli pet tisoč, iz enega stana enega zaslanskega študija so se porodili trije popolnoma opremljeni, skratka, iz neboljenčka, ki so se mu kominformisti, iredentisti in jugoslovanski ubežniki posmehljivo rogali, je Radio jugoslovanske cone Trsta zrasel v lepo in organično radijsko celoto. Danes ob delavnihkih že oddaja po 13 ur dnevno, ob nedeljah pa po 17 ur Slovenskega govornega programa ima tedensko 8 ur in pol, italijanskega 7 ur in 50 minut, hrvatskega pa 1 uro in 50 minut, a po-

ročil v vseh treh jezikih 17 ur 20 minut tedensko. Ostali čas izpolnjuje glasbeni program v so razmerju 63 odstotkov glasbe in 27 odstotkov govornega programa. ...Radio jugoslovanske cone Trsta ...

Na valovih 254,6 metrov so bili takrat vsi radijski sprejemniki — na našem ozemlju, na Tržaškem in v tujini — v Italiji! Vsi so poslušali z enakimi občutki mirni in odločni glas maršala Tita — Ne, osmooktobrskega diktata ne sprejemamo!

A na Tržaškem in v Italiji se je pričela še huška gonja proti Radio jugoslovanske cone Trsta, ki ima danes tako velik ugled, da konkurira celo radijski postaji Trsta 1, ki je agentura italijanskega RAI v Trstu. Poslušajo vsa Benecija in Furlanija, od Emilije tja do Riminija in še nič

A peščica ljudi, 49 po številu, čeprav je v pravem pomenu besede partizanski kader radijsko neizkušeni, zavednih in marljivih

OB ROBU dogodkov

Nobenih sprememb v britanskem stališču

Londonska vlada želi doseči solidarnost med Britanijo in ZDA glede jugovzhodna Azije, vendar za sedaj še ne meni spremeniti stališča do nameravane sklenitve varnostnega pakta za to področje

London, 24. maja. (AFP). Britanska vlada, ki se je danj zbrala, da bi poslušala poročilo zunanjega ministra Edena o mednarodnem položaju v zvezi s pogajanj v Zenevi ter položajem v Indokini, je odobrila splošne smernice britanske politike. Kakor izjavljajo v poučenih krogih, so na seji govorili v glavnem o vprašanih, ki so v zvezi z jugovzhodno Azijo, Indokino in anglo-ameriški odnosi.

Glede prvega vprašanja je Eden dobil privolitev vlade, da v Zenevi ob najtesnejšem sodelovanju s francoskimi in ameriški delegati nadaljuje napore, da bi se indokinski spor rešil na mirnem način, računajoč pri tem s stališčem dominacijon, zlasti Avstralije in Nove Zelandije. Dobro obveščeni krogi sodijo, da britanska delegacija verjetno ne bo privo-

lila, da bi vprašanje Laosa in Kambodže obravnavali skupno z vprašanjem Vietnamu. Glede anglo-ameriških odnosov so na seji vlade poudarili, da je treba čimprej doseči solidarnost med Britanijo in ZDA tako v Zenevi kakor tudi pri razgovorih o jugovzhodni Aziji. V obeh obeh krogih pa izjavljajo, da v neposredni prihodnosti ni pričakovati nikake

spremembe britanskega stališča glede sklenitve pakta o jugovzhodni Aziji in Zahodnem Pacifiku preden bo zanesljivo znano, če se bo ženevska konferenca končala s sporazumom ali neuspehom. Velika Britanija se želi izogniti posledicam, ki bi jih imela ustanovitev organizacije varnosti na tem področju. Zavedajoč se resnega vojaškega položaja v Indokini, pa britanska vlada vendarle želi, da bi se vojaški razgovori petih držav takoj začeli v Washingtonu, da bi se pripravila tako na sporazum o Indokini kakor na morebitni neuspeh ženevske konference.

Edenova volja ni pepustila

London, 24. maja (AFP). Britanski minister za zunanje zadeve Anthony Eden, ki je odpotoval dnešne dopoldne iz Londona v Zenevo, je pred odhodom izjavil, da se bo na vso moč trudil, da bi dosegel sporazum o Indokini. Izrazil je mnenje, da bodo seje prihodnjih 15 dni odločilne. Ni pa hotel odgovoriti na vprašanje novinarjev, kdaj se namerava vrniti v London.

Obnovitev stikov po 13. letih

Atene, 24. maja. (AFP) Po 13-letni prekinitvi sta Grčija in Bolgarija spet navezali diplomatske stike. Grška vlada je objavila danes besedilo skupne grško-bolgarske izjave o obnovitvi diplomatskih zvez. Bolgarska vlada sprejema obveznosti, ki izvirajo iz mirovne pogodbe, podpisane 1947 v Parizu, in se zavezuje, da bo olajšala repatriacijo grških podanikov, ki so bili med državljansko vojno odpeljani kot talci.

Dopisnik Tanjuša poroča iz Aten, da v uradni izjavi ni omenjen obseg bolgarskih oboroženih sil, ki je, kot je znano, večji kot je dovoljeno po mirovni pogodbi. Dodil so, da spada obravnavanje tega vprašanja v pristojnost OZN. Vojna Grčija je navezala diplomatske stike s Sovjetsko zvezo. Češkoslovaško in sedaj z Bolgarijo. Poleg tega ima trgovinsko zamenjavo tudi s Poljsko, Rumunijo in Madžarsko. V kratkem pa je mogoče pričakovati obnovitev normalnih diplomatskih zvez. Za sedaj ni znamenj za ureditev odnosov med Grčijo in Albanijo, ki nimata nikakih medsebojnih stikov.

Tehnična pomoč Jugoslaviji

New York, 24. maja (Tanjug) »New York Times« objavlja pregled uspehov, doseženih v 72 državah v okviru tehnične pomoči. V uvodniku piše, da ti uspehi najbolje dokazujejo, da je mogoče doseči velike stvari z razmeroma majhnimi sredstvi, ki so izročena državam, da si same pomagajo. O Jugoslaviji piše, da bodo OZN, ZDA, Velika Britanija in Francija skupno dale Jugoslaviji letos 4.322.000 dolarjev. Ko omenja, da so bili v Jugoslaviji že doseženi pomembni uspehi, navede časopis primer tovarne traktorjev v Zemunu in tovarne kovinskih izdelkov v Beogradu, kjer so delavci, ki so bili v okviru programa tehnične pomoči v tujini na praktični, uvedli izredno racionalizacijo nekaterih delovnih procesov.

Predlogi Krišne Menona

Zeneva, 24. maja. Posebni dopisnik Tanjuša poroča: Zastopnik predsednika Nehruja v Zenevi in stalni delegat OZN Krišna Menon je zahteval od zastopnikov velesil, naj bi se takoj sporazumeli in sprejeli sklep o ustavitvi sovražnosti v Indokini, obravnavanje ostalih vprašanj zvezanih z indokinskimi razsajanjem, pa naj bi nadaljevali nekoliko pozneje. Po podatkih iz indijskih virov naj bi bila Menonova posredniška vloga, da bi skušal nagovoriti velesile, naj prenehajo s sedanjo obsilno debato o Indokini in

tajskemu ministru Cu En Laju in sovjetskemu predstavniku Molotovu. Nocoj se bo sešel z Bedellom Smithom, vodjem ameriške delegacije, jutri pa bo obiskal tudi francoskega ministra Bidaulta. Krišna Menon je imel poleg tega danj več sestankov s šefi delegacij držav članic britanske skupnosti narodov.

Koreji, ki bi sicer utegnili povzročiti neuspeh celotne konference, ter naj za sedaj sprejmejo samo sporazumni sklep o ustavitvi bojev v Indokini. Po vestih iz istih virov je Menon te indijske predloge sporočil doslej britanskemu zastopniku Edenu, namestniku šefa britanske delegacije lordu Readingu, ki

Krišna Menon

Nov Bidaultov načrt

Zeneva, 24. maja (AFP). Kakor se je zvedelo iz zanesljivih virov, je vodja francoske delegacije v Zenevi na današnji popoldanski seji ženevske konference podal 7 točk vsebujoč načrt o prenehanju vojne v Indokini. Pet točk tega načrta je podobnih tistim, ki jih je predlagal Molotov prejšnji teden. Ostali dve se nanašata na lotičev vietnamskega problema od Laosa in Kambodže Bidaultov načrt vsebuje tudi nekatere misli, ki so bile vsebovane v predlogu Vietnamu ter dosedanja predloge francoske in Bao Dajeve delegacije.

Nov Bidaultov načrt

Zeneva, 24. maja (AFP). Kakor se je zvedelo iz zanesljivih virov, je vodja francoske delegacije v Zenevi na današnji popoldanski seji ženevske konference podal 7 točk vsebujoč načrt o prenehanju vojne v Indokini. Pet točk tega načrta je podobnih tistim, ki jih je predlagal Molotov prejšnji teden. Ostali dve se nanašata na lotičev vietnamskega problema od Laosa in Kambodže Bidaultov načrt vsebuje tudi nekatere misli, ki so bile vsebovane v predlogu Vietnamu ter dosedanja predloge francoske in Bao Dajeve delegacije.

Nov Bidaultov načrt

Zeneva, 24. maja (AFP). Kakor se je zvedelo iz zanesljivih virov, je vodja francoske delegacije v Zenevi na današnji popoldanski seji ženevske konference podal 7 točk vsebujoč načrt o prenehanju vojne v Indokini. Pet točk tega načrta je podobnih tistim, ki jih je predlagal Molotov prejšnji teden. Ostali dve se nanašata na lotičev vietnamskega problema od Laosa in Kambodže Bidaultov načrt vsebuje tudi nekatere misli, ki so bile vsebovane v predlogu Vietnamu ter dosedanja predloge francoske in Bao Dajeve delegacije.

Uspeli gospodarski razgovori z Grčijo

Beograd, 24. maja. Po informacijah Jugopresa so jugoslovansko-grški gospodarski razgovori uspešno končani in v torek, 25. t. m. bo podpisan dopolnilni protokol kot sestavni del sporazuma o trgovinskih

izmenjavi in gospodarskem sodelovanju, ki je bil sklenjen lani 28. februarja. Ističasno bodo izmenjana tudi posebna pisma o nekaterih vprašanih gospodarskega sodelovanja. Do polnilni protokol med drugim ugotavlja, da za trgovinsko izmenjavo med Jugoslavijo in Grčijo niso več potrebne blagovne liste, ker so zunanje-trgovinski režimi v obeh državah liberalizirani. Določeni so kontingenti samo za nekatere artikle, katerih izvoz je v eni ali drugi državi kontingentiran. Dopolnilni protokol stopi v veljavo 1. junija t. l. V primeru, da bi v zunanje-trgovinskem režimu katere koli države nastopila kaka sprememba, je predvideno sklicanje jugoslovansko-grške mešane komisije, ki bi pregledala položaj in odredila ustrežajoče gospodarske instrumente. V poučenih gospodarskih krogih so prepričani, da je z ozilrom na dosedanj ugodni razvoj trgovinske izmenjave z Grčijo možno pričakovati nadaljnje razširitev gospodarskega sodelovanja med dvema prijateljskima in sosednima državama.

»Priznana opozicija« v indijskem parlamentu

New Delhi, 24. maja. (Tanjug) Skupina poslancev revolucionarnih socialistov v indijskem parlamentu ter nekaj neodvisnih se je ločilo od tako imenovane demokratske unije, ki je pod vodstvom indijske Komunistične partije, ter bodo skušali s socialistično pusiansko skupino ustanoviti »priznano opozicijo« v parlamentu. Socialisti, ki so z 28 poslanci najmočnejša opozicijska politična stranka, se že dlje časa trudijo, da bi sestavili opozicijsko parlamentarno skupino, za kar je potrebno 50 poslancev. Skupno z revolucionarnimi socialisti in neodvisnimi ima ta skupina sedaj 45 poslancev.

Šef francoskega generalnega štaba general Paul Ely je v spremstvu generalov Raula Salana in Pierra Pelissiera večeraj odptoval iz Sajgona nazaj v Pariz. General Ely je po nalogu francoskega obrambnega komiteja proučeval položaj, ki je nastal v Indokini po padcu Dien Bien Fuja. Med svojim bivanjem v Indokini se je sestel tudi z vođjem ameriške vojske misije O'Danielom in z vietnamskim obrambnim ministrom Fan Vanom kvatom, ki med odstopnosti Elyja Daja opravila posle predsednika vlade. Od Elyjevega poročila bo verjetno odvisno, če bo general Navarre ostal še nadalje na svojem mestu. Na sliki od leve proti desni: general Salana, Pelissier in Ely na letališču pred odhodom.

Tri nasprotujoče si struje krščanskih demokratov

Včerajšnja konferenca krščansko-demokratske stranke je nakazala smer v programih posameznih struj, od katerih se Gronchijeva vedno bolj krepi

Rim, 24. maja (Tanjug). Pod predsedstvom De Gasperija se je začela danes konferenca nacionalnega sveta krščanskodemokratske stranke. Čeprav je na umevnem redu priprava bodočega kongresa stranke in sistem volitev vodstva na kongresu junija meseca v Neaplju, računajo, da se bo vendar razvila tudi politična polemika. Predvsem se bodo razne struje spopadle pri vprašanju postopka, ker so tudi glede tega mnenja neenotna. Od sedaj so prišla do izraza tri nasprotujoča si stališča: De Gasperijeva sredina zastopa večinski sistem, po katerem dobe združene struje, če imajo tudi majhno relativno večino na kongresu, absolutno večino v vodstvu. Skupina Gonelle, ki zastopa kroge katoliške akcije in Vatikana pa predlaga enomo listo in program, ki bi združil vse struje, da bi se na ta način umetno obdržala enotnost stranke. Gronchijeva levica predlaga čisti proporcionalni sistem, v katerem bi dala vsaka struja v vodstvo število predstavnikov, ki ustreza njeni moči. De Gasperijeva stališče je izraz upanja sredine, da bo v še nerešenem boju med desnico in levico sredina vendar pritegnila vsaj najmanjšo relativno večino neopredeljenih delegatov ter na podlagi tega računa na absolutno oblast v vodstvu stranke. Gronchij predlaga tudi odločitev kongresa, dokler »ne bi dozorel politični položaj v državi«, ker računa, da njegova struja do kongresa ne bo mogla razširiti, organizirati in razčistiti gledišča z Nennijem, kar je sedaj uspešno toda prepozno začela. Od današnje konference nacionalnega sveta krščanskodemokratske stranke ne pričakujejo končne rešitve niti zmage določene struje, zlasti ker sestava današnjega sveta ni proporcionalna. Vendar pa se bo pokazala določena smer v programih posameznih struj pred kongresom. Pripomniti pa je treba, da je gospodarski položaj v državi cepitev v pokrajinskih organizacijah stranke, ki ni v prid sredini. Zlasti Gronchijeva struja dobiva simpatije in mnoge organizacije so večeraj sprejele resolucije, v katerih zahtevajo preusmeritev stranke proti socialno-gospodarskim problemom in zahtevam delavskega razreda. Tudi krog Gronchijevih pristaev v vrstah krščanskodemokratske stranke se bolj in bolj širi. Za njegove predloge se je izjavilo že nad 40 poslancev.

Deljeno mnenje francoskih socialistov glede ratifikacije pogodbe o EOS

Pariz, 24. maja. (Tanjug) V več francoskih departmajih so bili večeraj kongresi federacij socialistične stranke, na katerih so obravnavali stališče francoskih socialistov do glasovanja o ratifikaciji pogodbe o EOS. Namen kongresov je, pripraviti

Guy Mollet

skih socialistov do glasovanja o ratifikaciji pogodbe o EOS. Namen kongresov je, pripraviti

izredni kongres socialistične stranke, ki bo konec tega meseca, in na katerem bodo sklenili, kakšno stališče bodo zavzeli socialistični poslanci pri glasovanju. Socialistična federacija v departmaju Pas de Calais se je ob navzočnosti generalnega sekretarja Guy Molleta soglasno izjavila za ratifikacijo in za obvezno pokorščino socialističnih narodnih poslancev pri glasovanju. V istem smislu so se izjavile tudi federacije departmajev Jura, Marne, Haute, Vienne in Sarthe. Proti ratifikaciji pogodbe o EOS so se izjavile socialistične federacije v departmajih Haut Rhin, Pyrenées Occidentales, Dordogne, Cher in Eure. Te federacije so se izjavile tudi za svobodo socialističnih poslancev pri glasovanju pri ratifikaciji.

Povečanje ameriške pomoči Indiji?

New Delhi, 24. maja (Tanjug). Po prepričanju indijskih političnih krogov se ameriška gospodarska pomoč Indiji v prihodnjem finančnem letu, ki se začneja junija, ne bo zmanjšala. Po vestih ki krožijo v indijskih krogih, celo ni izključeno, da se bo ta pomoč zvišala. Letošnje finančno leto je bilo indiji odobrenih nad 100 milijonov dolarjev pomoči, od katere je doslej izkoriščeno 80%.

Lippman našteva napake

Ameriški komentator o napočnih ocenah in sklepih zunanje politike ZDA

New York, 24. maja (Tanjug). Znani ameriški komentator Walter Lippman trdi, da temelji ameriška zunanja politika na več napočnih ocenah in sklepih, kar je privedlo do oslabitve zaveznitva v zahodnem svetu. Lippman piše, da so dogodki pokazali, da je med napakami na prvem mestu politika, ki je stalno vztrajala na nekaterih velikih mednarodnih obveznostih Francije. Ze nad štiri leta sodijo vsebovalci, pravi Lippman, da Francija ne more sprejeti velikih mednarodnih obveznosti, če za damo še toliko denarja, in da se bliža polom ne samo v Indokini, pač pa tudi na drugih važnejših mestih. Druga napaka je nepravilna politika od Nemčije. Niso računali s tem, da se bo oborožena Nemčija nekoč hotela združiti bodisi z borbo, bodisi s pogajanj z Rusi. Tretja napaka je v tem, da niso presodili, kako

mnogo pomeni britanska skupnost narodov za Anglijo, pač pa so na zavezništvo z Anglijo gledali samo kot na zvezo med ZDA in

južna Korja vztraja

Zeneva, 24. maja. (AFP) Južnokorejski delegat Pjun Jung Tae je izjavil davi, da v Severni Koreji tako dolgo ne more biti svobodnih volitev, dokler bodo tam kitajske čete. Ponovno je izjavil, da bo južnokorejska vlada privolila na nove volitve pod nadzorstvom Združenih narodov samo, če bodo v Severni Koreji zagotovljene svobodne volitve. Na tiskovni konferenci je južnokorejski delegat zavrnil predlog, da bi namesto komisije OZN za združitve in obnovo Koreje imenovali komisijo nevtralnih držav.

Iz Romunije na Kitajsko

Jugopres je izvedel, da bo večje število sovjetskih strokovnjakov, ki so zadnji čas delali v sovjetsko-romunskih mešanih družtvih, odšlo na delo v Kitajsko. Politični opazovalci v Bukarešti s tem v zvezi ne povedo, da je Sovjetska zveza preko teh svojih strokovnjakov držala v svojih rokah vse glavne panoge romunskega gospodarstva. Ker sedaj ustanovljajo novo ustanovo za kontrolo romunskega gospodarstva, bodo lahko ti strokovnjaki odšli na Kitajsko, da bodo tam delali za koristi Kremlija.

Veliko Britanijo. Četrta napaka je, ker dejstvo v zvezi s kitajsko revolucijo nikoli niso objektivno priznali vsaj v javnosti. Za ministrstvo zunanje politike pravi Lippman, da je ohromel in z birokracijo zastrašen organ zunanje politike. Take napake je delalo zunanje ministrstvo v času Trumana deloma zaradi neznanja, deloma pa zato, ker ga je v to pripravila demagogija. Namesto da bi se bila Eisenhowerjeva uprava rešila teh napak, se kedalje bolj pogreza vanje. Prestrašena birokracija, pravi Lippman, stopa po taki poti, ker je laagodnejša kot odkritost in iskanje novih poti.

Sovjetski imperializem je nevarnejši kot tradicionalni imperializem 19. stoletja

Rangun, 24. maja (AFP, Reuter). Pod predsedstvom burmanskega ministra industrije U Kjav Niejna je bila večeraj v Kalavu seja koordinacijskega odbora azijske socialistične konference. Konferenca sama se bo začela jutri v Rangunu. Ko je začel zasedanje koordinacijskega odbora je U Kjav Niejn dejal, da je sovjetski imperializem nevarnejši kot tradicionalni imperializem 19. stoletja. Dejaj je, da je azijska socialistična konferenca že januarja lani opozorila na nevarnost, ki grozi zaradi sovjetskega neokolonializma in neimperializma. Po govoru burmanskega delegata je zastopnik socialistične stranke Vietnamu Pan Van Ngoj podal poročilo o položaju v Indokini.

Na današnjem sestanku koordinacijskega odbora bodo verjetno razpravljali predvsem o položaju v Keniji, Malaji, Indokini in francoski Severni Africi.

ZADNJI TELEGRAMI

HANOI, 24. maja. (r) Vietnamske enote na področju delte Rdeče reke so obnovile svoje napade na neko utrjeno postojanko francoske unije okoli 70 km južno od Hanoi. Francosko letalstvo je danes nadaljevalo napade na zbirališča in oskrbovalne kolone vietnamskih čet.

LONDON, 24. maja. (r) Stavki strojevodij in kurjačev britanskih zahodnih železnic so se pridružili uslužbenecim še ene kurilnice, ki je sedma po vrsti, uslužbenec neke druge ga so sklenili nocoj začeti stavko, čeprav je generalni sekretar združenja strojevodij in kurjačev ponovno pozval stavkujoče naj se vrnejo na delo.

BONN, 24. maja. (r) Zahodnonemška policija je objavila, da je aretirala 4 vodilne člane KP Zahodne Nemčije in sicer bivša poslanca Walterja Fischha in Fritz Rischeja ter člana izvršnega odbora KP Richarda Schäringera in Karla Semkeja.

LONDON, 24. maja. (r) Bivši predsednik britanskega sindikata rudarskih delavcev William Lawter in generalni sekretar te organizacije Warner sta danes odpotovala v Beograd, kjer se bosta udeležila mednarodnega kongresa rudarjev.

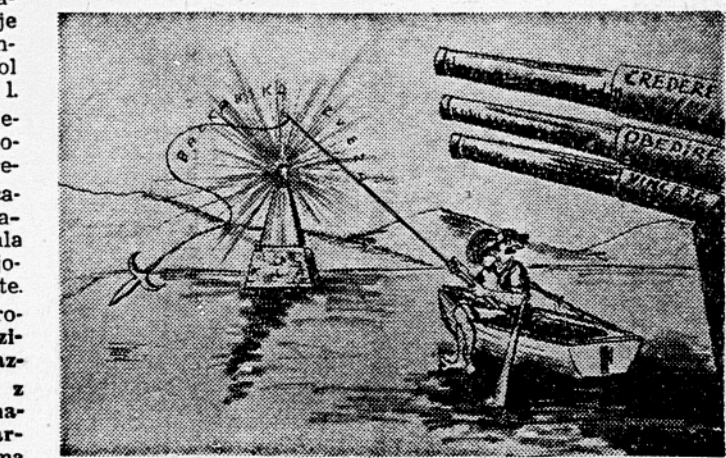
KARLSRUHE, 24. maja. (r) Pred zveznim vrhovnim sodiščem v Karlsruhe se je danes začela razprava proti Grou Stiegowskemu, ki je obtožen vohunstva v korist Poljske. Trditelj, da ima Stiegowsky dvojno državljanstvo, nemško in poljsko. Stiegowsky je bil zaposlen pri zahodnonemški obrambni komisiji, dolžijo pa ga, da je za poljsko obveščevalno službo kopiral zaupne dokumente na mikrofilm.

Drugo revolucionarno sodišče v Egiptu

Kairo, 24. maja (AFP). Egiptovski revolucionarni svet je sklenil ustanoviti drugo revolucionarno sodišče, da bi pospešil sodbo št. 101, ki delajo težave, razdiralnih elementov in sovražnikov Egipta. Prva naloga tega sodišča bo, da bo sodilo skupni oficirjev in civilistov, ki so bili prijeti s obtožbo, »da so kovali zaroto proti sedanjemu režimu«.

Prevzeli so redakcijo

RIM, 24. maja (Tanjug). Novinarji, nameščenci in delavci neapoljskega časopisa »Il mattino di Italia« so zavzeli redakcijske prostore in tiskarno ter bodo sami izdajali časopis, čeprav so lastniki nameravali Hst ustaviti in prodati tiskarske naprave. Na sestanku so ugotovili, da sklep lastnikov časopisa ogroža njihov gospodarski položaj, zato bodo sami izdajali časopis in ne bodo dovolili raznašati naprave, dokler jim lastniki ne bodo uprrediti.

— Ne morem lovit, ta svetilnik mi je v napoto! (Karikatura; J. Grabovao)

OGLASUJTE V SLOVENSKEM POROČEVALCU

ZGODOVINA MU JE DALA IME TITO...

Po beli cesti smo odšli na desno, v Zagorje. Zrak, čist in opran od neprestanega dežja, je dišal kakor cvetje, s katerim se je vsa ta pokrajina odela v belo obleko, obrobjeno z zelenimi robovi polj.

To čudovito razkošno zatišje, ki je prepevalo z barvami, katere je mamilo komaj vstalo sonce, je bilo najčistejša poezija pejzažev. Tako je mogoče videti samo na slikarskih platnih.

Cesta se je vijugala ter nas kakor v poletu nosila po zemlji, ki je rahlo valovila. Za vsakim novim ovinkom se je prikazala še vse večja lepota pokrajine. To je bila lepota tisočerihih modrih tonov, tisočerihi zeleno-belih, rdečih in rumenih prelivov, ki so se odkrivali po prostranih dobravah. In zrak je bil moder, nizke gore pa ponekod sive in vijoličaste, oblaki so blesteli in sipali zlato po mirnem

V razgovoru s svojim ljudskoslovesnim učiteljem novembra 1953

ka, slavne hrvatske preteblosti. Koliko gigantske in jeklene volje, volje in napora je bilo potrebnih za zidanje vseh teh trdnih gradov, s katerih lin so žvižgale strelice.

Na pogostih obiskih v Sloveniji obiskuje Tito večkrat ljubljansko Opero

obzorju, ki je obrobil čudoviti pejzaž.

Poleg bele ceste — gaj polni ptic, potoki, ki režejo zelene polja, plavalasi otroci v kratkih srajčicah, krepki fantje, držec za povodec močne polštajerske konje rumenih repov, babice na dvoriščih, polnih perutnine, kodrasti psi, ki z gronkim laježem spremljajo naše vozilo, mladina na poljih, starci, ki vlečejo iz svojih pip sive oblake dima — vse to je Zagorje.

Kako lepo je Zagorje! To ni Slovenija, a tudi ni Srbija, ne Bosna, ne katera koli druga pokrajina naše zemlje. To je čudežna zbirka vseh najlepših lastnosti naše domovine. Nekaj posebnega je, nekaj, kar nalikuje zdaj na Slovenijo, zdaj na Šumadijo, pa spet na edinstveno lepoto bosanske pokrajine.

Dotlej še nikoli nisem videl Zagorja. Pri tem prvem srečanju z njim pa so mi prišli na misel stihni Avgusta Matoša. In zazdelo se mi je, da še nihče nikoli ni dal jasnejše slike njegove lepote, kakor on.

Polje, žubor, brežuljak i gaj
Od tajne boli ko da vječno pate,
Jer tu se rodi Kovačić i Gaj,
Taj krasni kraj je Gupčev zavijač
I krvav uzdišaj...
Te gore so dale Gubca in Gaja, kakor so šumadijske dale Karadjordja in Miloša.

Te gore so rodile Tita. Pesem je nekoliko starinska, z dolgim, neopisnim pripetkom, ki je kakor zvesti spremljevalec težkega življenja. Ta pripetev je kakor čuvaj remlje, kakor glas življenja, kruha, krvi, znojna, kakor glas vstaje in večnih uporov. Neopisna je ta pesem, kadar odtrgana s srca zazveni po poljih, se dvigne z zrakom v sonmrake, pa prepluje dalje in poleti pod streho majhnih zagorskih hišic, v duše in srca. To je težka, daljna pesem, globlja in težja od besed, pesem zemlje, pesem Gubčevih kmetov, ki so umirali za staro pravdo, za to lepoto, za ta zemeljski mir, tam daleč v temnih davninah zgodovine, ta pesem junakov s Kušperskega in Krškega polja.

Do tistega jutra nisem še nikoli videl Zagorja, vendar sem si prav tako zamišljal pokrajino, v kateri bi se naj rodil deček, ki so ga iz ljubezni klicali Joža, kateremu pa je zgodovina dala ime Tito. Na visokih gričih so kakor kamnita kljubovanja, kakor stisnjena pesti, namenjene šujcu in predzrežu, trdni gradovi hrvatskega srednjega ve-

Tu, v zatišju gora in gričev samevajo zdaj stari gradovi, sameva doba, davno minula. Te gradove pa je preživelo Zagorje, ki ga zdaj občudujemo z bele ceste.

Na Okroglicah septembra 1953

To je, torej, zibelka Gubca in Tita! Spustili smo se v ozko, strmo klisuro. Sofer srednjih let, Zagorec, tudi sam zanešen z lepoto pokrajine, iz katere je pred 20. leti odšel v svet s trebiluhom za kruhom, je vozil polagoma. Nato je pokazal z glavo na desno, v daljavo in dejal, da je tam Gubčeva Stubica.

Naenkrat smo zapustili klisuro. Kumrovac!

Očem se je pokazal čudovit zagorski okvir v srebru Sotle. Čudna je romantika tega pejzaža. Z vseh strani so se planinska rebra polagoma spustila v dolino, tu pa so našla svoj mir, valovec in ublažujoč se v okroglaste griče. Narava se je tu posvetila samo nemu cilju — ustvarjanju.

Vse govori o skorajšnjih sadovih: dolga, široka in zelena ploskev njive, ograjene z živo mejo, sadovnjaki v nemiru cvetenja, zeleni vinogradi, razprostirajoč se v nedogled — kakor da je smisel vsega pejzaža v nekem velikem dozorevanju, v plodnosti, v poletju in jeseni, ki prihajata.

Tu se je rodil tovariš Tito...

Besede, s katerimi smo se srečali ob vhodu v ljubko, zagorsko hišo.

Tu se je rodil deček Joža... Vrata so se odprla in neka davna, ujeta tišina nas je napolnila.

Vse je tu tako kakor je bilo pred šestimi dolgimi desetletji.

Tu desno — soba družine Broz. V zimskih mesecih je ob visoki kmečki peči, ki jo z dveh strani obrobujata klopi in kjer še vedno stojita kolovrat in preslica, mati Marija predla volno. In medtem, ko je stara stenska ura, z dolgimi utežmi na tanki verižici, odbijala ure, ki so minevale, je starejši deček zibal majhno, navadno leseno zibelko.

V zibelki je spal otrok velikih modrih oči in nihče takrat v mračnem suženstvu ni mogel slutiti, kaj bo to dete nekega dne pomenilo za Hrvatsko, za vse narode Jugoslavije, ki se bo rodila, propadla in ponovno rodila pod njegovim vodstvom — sploštovana, močna in svobodna.

Tega leta, ko se je rodil kumrovski deček Joža, je imel Lenin že 22 let in je postal vodja petrograjskih marksistov.

Ko je bil deček Joža rojen, je minulo že devet polnih let od smrti Karla Marxa, ko pa je izpolnil tretje leto, je umrl Friedrich Engels.

To je bil čas starinskih redingotov, čas propadanja kmečkih gospodarstev in paverizacije kmetov, čas moči črno-rumene monarhije, čas krepitve pruskega militarizma, ki se je pripravljaj na uresničevanje »kajzerske« politike »Drang nach Osten«, to je bil čas avanturizma na področju letalstva, ki še ni bilo rojeno, čas prvih avtomobilov, ki so bili podobni izvoščkom, čas polaganja temeljev moderni industriji v svetu.

Ko je odrasel toliko, da je lahko razumel preprosto res-

majkega dne pred šestimi desetletji zagledal svet — težek, siv in poln trpljenja.

Oziral sem se po sobi. Široka zakonska postelja, na kateri si je odpočival telo po naporem delu na polju oče Franjo in na kateri se je boril s težkimi mislimi o revščini, lakoti in dolgovi.

Miza — hrastova, težka, še vedno čvrsto stoji na svojih trdnih nogah.

Površina mize je izrezljana od mnogih sledov noža. Ti sledovi spominjajo na dni, ko je mati Marija prav tu rezala tanke koščke koruznega kruha, tešec lakoto, ki je izživala otroški jok.

Nekega takega dne, ko so otroci spet jokali od lakote in so bili starši nekje na obisku, se je mali Jože povzpela na podstrešje in tamkaj snel suho svinjsko glavo, ki sta jo oče Franjo in mati Marija hranila za Novo leto, ter z njo nahranil slabotne brate in sestere. Ko pa se je mati vrnila domov in spoznala, kaj se je zgodilo v njeni odsotnosti, so stekle po njenem nagubanem obrazu težke solze žalosti in bolečine.

mati Marija in pristavila kotliček z mlekom. Svetilka, moka, zidna vdolbina za mesenje kruha, sledovi dima po stropu in stenah. Na desni — mlinski kamen za žito in koruzo.

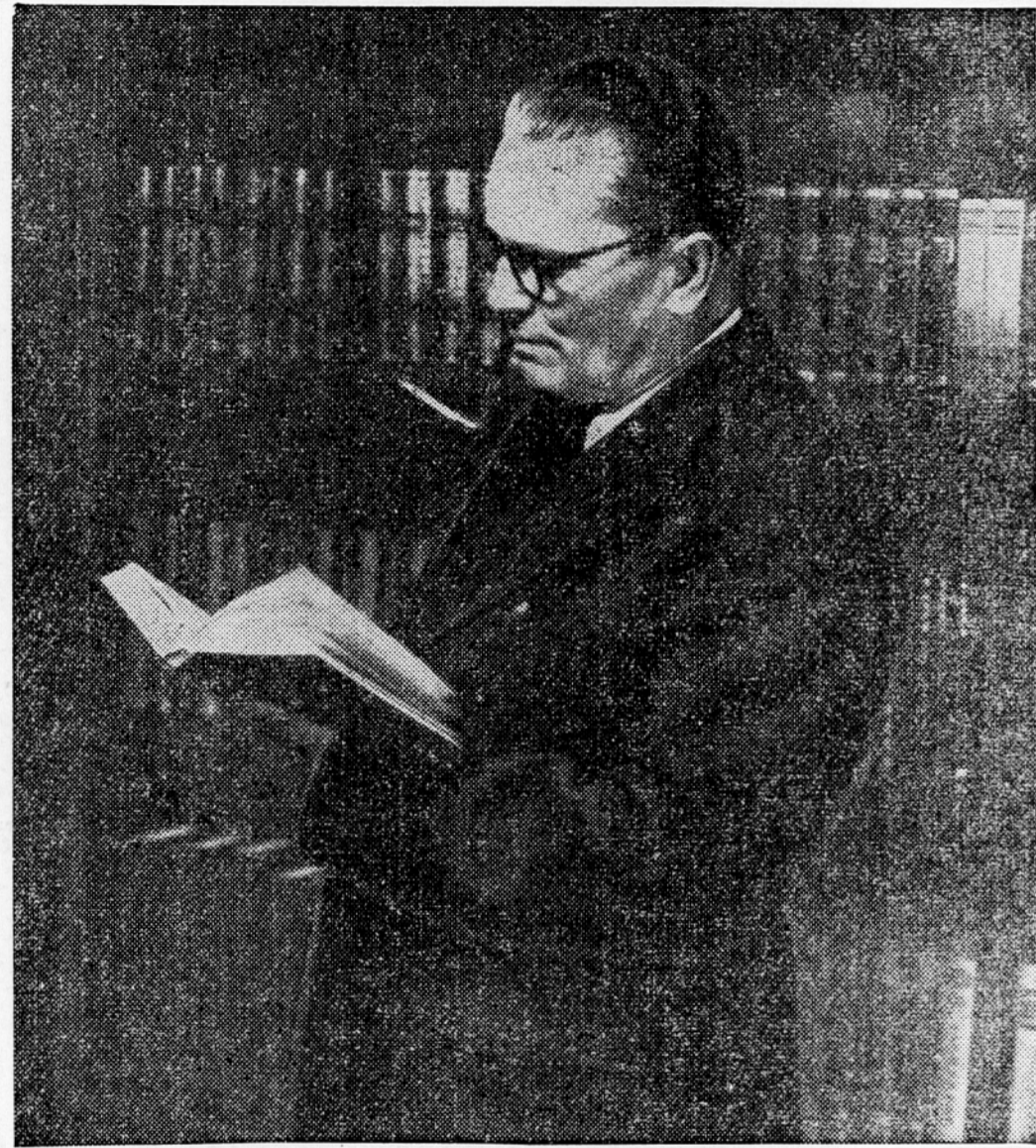
Ta mlinski kamen, starinski, od pamtveka, kakor iz Gubčevih časov, so vrteli toliko rodovi.

Ko je prihajal iz šole, je dečka Jožo poklicala mati v kuhinjo in tu je, kakor starejši bratje in sestre pred njim, vrtel okroglo kamnito ploščo ter mlet koruzo ali žito.

Stari Lojzek Ulama, njegov nerazdružljivi tovariš iz detinstva, živahen bister Zagorec, si je prižgal cigareto in odpil požirek zlatega zagorskega vina ter se spominjal minulih dni.

Leta, ki so prihajala za tem, so prinašala s seboj nove življenske težave. Tako je deček Joža lepega dne zapustil rodno streho ter s spomini v srcu na tekočo srebro Sotle, iz katere valov je lovil klene in ščuke, na zelena polja, na plodne kumrovške vinograde, odšel v svet.

Deška leta, brezskrbna deška leta...

Tako so jokali, dolgo in bres glasu, v mnogih zagorskih hišah. Ta slika se je vtisnila v spomin dečka Jože in za večno ostala v njegovem srcu...

Na steni — starinsko ogledalo, uokvirjeno v les, katerega strani je krasil zagorski narodni motiv — ročno delo matere Marije. Velika skrinja s kakor sneg belim perilom. Zitno klasje na keramični vazji — simbol plodnosti in hišnega blagostanja, ki se ni nikoli uresničilo, bela povesma volne in prediva...

Skozi ozka vrata smo vstopili v otroško sobo. Postelja, skrinja za otroško perilo, okno, obrnjeno na dvorišče, na katerem je nekoč dremal zvesti kodrasti pes Polak, večno sprt z muhami, ki so ga motile v sladkem lenarjenju.

Zdaj je soba prazna. Otroci ni več. Mnogi niso več med živimi, drugi so že srednjih let, s polnimi hišami sinov in vnukov.

Korak časa! Zapuščena je tudi kuhinja. Vendar je v njej vse tako, kakor da bo vsak hip vstopila

Dečkova pot je vodila skozi tegoba učenja obrti, skozi mračna jesensko galcijsko deževje, kjer so hrvatski domobranski polki kravali za tuje interese, vodila je skozi zapore in robije, skozi štrajke in izgone, skozi ilegalno ljudsko revolucijo, do zgodovinske veličine, ki jo je svet priznal.

Na tako pot je nekega jesenskega dne 1907. leta odšel Joža, deček iz Kumrova.

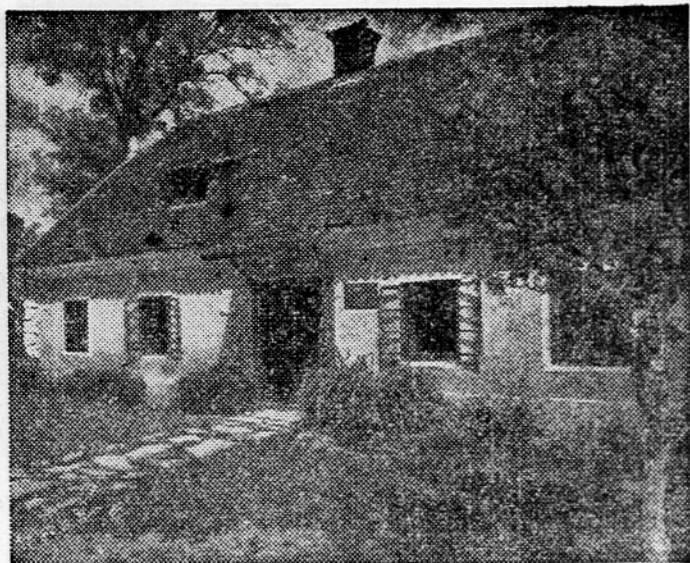
Za njim je ostala nevidna pesem polja in neba, sonce je vstajalo, njive so ga pozdravljale z dišavo oranjanja in cvetja, njegove zenice pa so vsrkale vso modrino gora, ki jih je ljubil.

Za njim je ostalo rodno Zagorje.

Deček je šel nasproti velikim letom, ki so prihajala.

Deček je šel nasproti zgodovini. In ko sta se v svitu zarje svobode srečala na prostranstvu Jugoslavije, v žarkih bitkah sovražnih ofenziv, sta postala eno — on, deček iz Kumrova in zgodovina...

Branko Popović

Rojstna hiša v Kumrovcu

Delali so s Titom

Pod stoletnimi kamnitimi hišami Kraljevice leži, kakor klin zabita med hribom in rtom z borovim gozdičem ladjedelnica, ki nosi ime tovariša Tita. Ze zdaleč, z ladijske palube, sem zagledal znani motiv: žerjave, ladijske skelete in grmade železa...

In medtem, ko pri drugih

gimi mizami, sem srečal mojstra Marijana Pravičca in Ivana Mandekiča, dva nenavadno živahna človeka.

Na tem mestu pozabljam govoriti o planu in delovnih uspehih ladjedelnih delavcev. Tudi potrebno ni bilo karkoli vprašati: sama sta spregovorila v hudourniku živahnih besed, zanešana v starih spominih na tovariša Tita, starih, a še vedno neposrednih in živih.

»Glej, tovariš! Prav tu je delal. Bil je dober mojster, strojni ključavničar. Z neko čudno močjo je privlačeval človeka. Govoril pa je, bratec, govoril, kakor da bi iz knjigebral. In kolikor bolj smo ga poslušali, silnje smo ga ljubili. Stanoval je v majhni skromni hiši ob trgu... Vsake dan je prinašal mnogo knjig in brošur, mi pa smo vsako črko požirali.

Po nekem štrajku so ga odpustili. Ej, mnogo časa je še minilo od takrat.

A nekega dne po končani vojni nas je nenadoma obiskal. Mi pa, stari ljudje, smo pohiteli kakor otroci, da mu spet stisnemo roko.

Ko si je takrat ogledoval ladjedelnico, je zadovoljno kimal z glavo, ko pa je vstopil v delavnico, se je zagledal v kot in nenadoma spregovoril:

»Tu, ob mojem mestu, je bila neka majhna pregrada...«

Pomislil, tovariš predragi, po tolikih letih se je spomnil majhne pregrade!

Tako sta pripovedovala stara mojstra.

S Titom sta preživela leto dni v času, ko delavcem niso izplačevali mezd, ko so gradili ladje za bogataše, jahte za Angleže in navadne lesene čolne. Ko jim je Tito odprl oči, jih je pripeljal do spoznanja, da se bo samo z bojem delavskega razreda lahko in da se bo morala nekega dne zrušiti trha družba buržujev.

Kmalu po Titovem odhodu iz podjetja je le-to padlo v konkurz, delavci pa so zapustili ladjedelnico in se razkropili v iskanju zaslužka na vse vetrove.

A vrnili so se po zmagi delavskega razreda.

Ob slovesu mi je eden izmed njih ponudil roko, se nekako v zadregi prestopil z noge na nogo in tiho šepnil:

Na manevrih JLA septembra 1953

lavce, ki so nekoč delali s Titom.

V resnici. V mehanični delavnici je na nekem stebri uokvirjena maršalova slika, niže pa je s skrbno roko napisano:

»Tu je delal Tito od 21. septembra 1925 do 2. oktobra 1926. let. V delavnici, polni mladih ljudi, ki so delali za dol-

»Glej, danes hitijo z vseh strani štafete s pozdravi in voščili za rojstni dan maršala Tita. Če bi bili nekoliko mlajši, mi njegovi stari tovariši, bi tudi mi ponesli štafeto. A vendar. Ko boste pisali o naši ladjedelnici, povejte: namesto štafete ti pošiljamo naše tople pozdrave in misli...«

R. D.

ZADNJE VEŠTI

SPORT

Nad 1200 telovadečih v Ljutomeru

Za rojstni dan predsednika Tita

Svečana akademija v Beogradu

Beograd, 24. maja. Nocoj je bila v Domu JLA v Beogradu svečana akademija ob proslavi 62-rojstnega dne predsednika republike. Akademiji so prisostvovali med drugim državni podsekretar za narodno obrambo generalni podpolkovnik Volja Nikolić, poveljnik beogradske vojne oblasti generalni podpolkovnik Pavle Jakšić in drugi generali ter oficirji JLA. O osebnosti maršala Tita, njegovih zaslugh v revoluciji in uspešni izgradnji socializma v naši deželi je govoril generalni podpolkovnik Blažo Janković.

Pred zasедanjem Mednarodne federacije rudarjev v Beogradu

Beograd, 24. maja (Tanjug). Nocoj sta prispela iz Londona sekretar Mednarodne federacije rudarjev William Lauther in sekretar federacije rudarjev Velike Britanije Arthur Horner. Prisostvovala bosta zaseditanju izvršnega odbora mednarodne federacije rudarjev, ki bo te dni v Beogradu.

Konferenca arhitektov v Atenah

ATENE, 24. maja (Tanjug). Danes dopoldne so svečano odprli v Atenah regionalno konferenco arhitektov, kateri prisostvovali predstavnik Egipta, Italije, Libana, Turčije, Grčije in Jugoslavije. Konferenca bo zafela svoje delovno zaseditanje jutri in bo trajala do 30. maja. Član jugoslovanske delegacije je arhitekt Ivan Metel na konferenci referat o jugoslovanski arhitekturi. Po svečani otvoritvi konference, ki sta ji prisostvovala tudi grški kralj Pavle in maršal Papagos, so odprli mednarodno razstavo arhitekture, na kateri sodelujejo tudi jugoslovanski arhitekti.

Odkod Italiji ta pravica

Atene, 24. maja (Tanjug). — Vlada grški list »Etnos« pisne danes v zvezi z ustanovitvijo Balkanske zveze, da Turčija in Grčija nista dolžni zahtevati

24:21 v kršćansko-demokratski stranki

Rim, 24. maja (Tanjug). Nacionalni svet kršćansko-demokratske stranke je končal svoje zaseditanje. Po obširni razpravi je z večino 24 glasov proti 21 sprejel predlog, da na sledečem kongresu volijo strankino vodstvo z večinskim sistemom glasovanja, t. j. da bo skupina, ki bi osvojila relativno večino, dobila v vodstvu stranke absolutno večino. Predlog Gronchija je bil v večini zavrnjen. Vse struje z ozirom na svojo relativno moč, ni bil sprejet.

Protokol o zaščitnih znakih me' FLRJ in Avstrijo podpisana

BEograd, 24. maja (Tanjug). V državnem sekretariatu za zunanje zadeve so nocoj podpisali protokol o ponovni vzpostavitvi trgovskih in tovarniških zaščitnih znakov avstrijskih podjetij, ki so bili do vojne v uporabi na ozemlju FLRJ. Ti znaki so bili l. 1944 uničeni kot sovražna imovina. Protokol predvideva, da se ne bo dajala nikakršna nadoknada za dosedanjo uporabo teh znakov od strani jugoslovanskih podjetij. Če pa bodo morala v naprej z njihovo uporabo prenehati. Ta protokol je v skladu s pariško unijo o zaščitni industrijske imovine. Protokol sta podpisala svetnik dr. Vidčič in seržant FLRJ in svetnik dr. Thaler za avstrijsko republiko.

Proslava v conii »B«

Koper, 24. maja. V veliki dvorani ljudskega gledališča v Koprju je bila nocoj svečana akademija v počastitev 62. rojstnega dne predsednika republike. Po govornih v slovenskem in italijanskem jeziku so člani društva »Partizane« izvajali telovadne vaje. Danes so imeli po solah in delovnih kolektivnih svečane sestanke, s katerih so predsedniku Titu poslali ob njegovem prazniku čestitke.

Čestitke ambasade iz Moskve

Moskva, 24. maja (Tanjug). Sindikalna organizacija jugoslovanske ambasade v Moskvi je priredila nocoj svečan sestanek ob rojstnem dnevu maršala Tita. Ambasador Viđić je govoril o vlogi tovariša Tita za ustanovitev nove Jugoslavije in obrambo njene neodvisnosti. S sestanka so poslali predsedniku republike brzojavko, v kateri

Vtisi francoskih opazovalcev v Ženevi

Vietmin želi mir in povrniti Francijo — Indija pripravljena nuditi dobre usluge — Kitajci ljubeznivi — a rezervirani

Ženeva, 24. maja (AFP). Delegacija različnih francoskih osebosti, ki predstavljajo komitet za mirno rešitev indokitajskega spora, je prišla danes v Ženevo. V toku dneva so sprejeli vietnamski minister trgovine in industrije, predstavnik kitajske delegacije in indijski delegat v OZN Krišna Menon.

Ali bo Bidault spet moral v Pariz?

Ženeva, 24. maja (Reuter). Francoski zunanji minister Bidault je ekleno vrnil v Pariz, v kolikor bi v parlamentu prodira zahteva, da se debata o Indokini vrši javno. Francoski krogi v Ženevi pravijo, da bo šel Bidault v Pariz neposredno, da bi omogočila nadaljevanje ženevskih razgovorov brez ovir.

Stafete s pozdravi Titu pred Beogradom

Sid, 24. maja. Glavna stafeta ljudske republike Hrvatske, ki nosi pozdrave Hrvatske, Slovenije, Trsta in Koroske, je prišla danes popoldne v Sid in so jo prevzeli predstavniki LR Srbije, ki jo bodo ponesli v Beograd. Stafetno palico s pozdravi hrvaškega naroda bo izročil jutri predsedniku republike lankoletni evropski prvak v skiffu Perica Vlašić.

Svečana premiera v Skoplju

Skoplje, 24. maja. V čast 62. rojstnega dne predsednika republike je ansambel opere makedonskega Narodnega gledališča v Skoplju imel nocoj svečano premiero prve makedonske opere »Goece«. Svečani premieri so prisostvovali državni in politični voditelji ter številni javni in kulturni delavci.

Deseta obletnica napada na Drvar

Beograd, 24. maja. Ob desetletnici padskega napada na Drvar so nocoj v Domu JLA odprli razstavo, na kateri so z raznovrstnim gradivom, dokumenti, fotografijami in maketami prikazane priprave za zračni napad, dalje napad sam in borbe enot NOV za uničenje sovražnika.

ZDA in Indokina

WASHINGTON, 24. maja (AFP). Predstavniki ameriškega ministristva za zunanje zadeve je danes izjavili, da ZDA niso predložile francoski vladi imenovanje ameriškega generala Gueja za poveljnika francosko-vietnamskih sil v Indokini. Po besedah istega govornika je ameriška vlada predložila na sedanjih razgovorih v Parizu določene pogoje, ki nabi jih francija izpolnila, predno bi se ZDA angažirale v enotni akciji v Indokini.

Trst, 24. maja (Tanjug). Predsednik tržaške občine je izročil danes takozvani »Dom borcev« krajevni ekspozituri italijanskih militarističnih organizacij, ki jih je v Trstu nad 30. »Dom borcev« so zgradili v času fašizma za potrebe fašističnih in militarističnih organizacij. Ni dvoma, da je ta dom odreden, da bi tudi sedaj postal eden centrov za identifikacijo dejavnosti in povečevanje osvajalnih avantur Italije v preteklosti.

Proslava neslavne obletnice v Trstu

Trst, 24. maja (Tanjug). Predsednik tržaške občine je izročil danes takozvani »Dom borcev« krajevni ekspozituri italijanskih militarističnih organizacij, ki jih je v Trstu nad 30. »Dom borcev« so zgradili v času fašizma za potrebe fašističnih in militarističnih organizacij. Ni dvoma, da je ta dom odreden, da bi tudi sedaj postal eden centrov za identifikacijo dejavnosti in povečevanje osvajalnih avantur Italije v preteklosti.

Manifest turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Kitajski ljubezniv toda zelo rezervirani

Ženeva, 24. maja (Reuter). Francoski zunanji minister Bidault je ekleno vrnil v Pariz, v kolikor bi v parlamentu prodira zahteva, da se debata o Indokini vrši javno. Francoski krogi v Ženevi pravijo, da bo šel Bidault v Pariz neposredno, da bi omogočila nadaljevanje ženevskih razgovorov brez ovir.

Ali bo Bidault spet moral v Pariz?

Ženeva, 24. maja (Reuter). Francoski zunanji minister Bidault je ekleno vrnil v Pariz, v kolikor bi v parlamentu prodira zahteva, da se debata o Indokini vrši javno. Francoski krogi v Ženevi pravijo, da bo šel Bidault v Pariz neposredno, da bi omogočila nadaljevanje ženevskih razgovorov brez ovir.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Manif est turških sindikatov

ANKARA, 24. maja (AFP). Turška generalna konfederacija dela je predložila vladi manifest, v katerem zahteva priznanje pravice do stavke, spremembo zakona o delu, določitev minimalne plačnice in dovoljenje za pristop k Mednarodni konfederaciji svobodnih sindikatov.

Cepprav večina okoljskih partizanskih kmečkih društev v Ljutomerem okraj nima nikakih telovadnih objektov, marveč je skromna urejena vadišča, se je zbralo tam odnan nad 1.200 telovadečih in pokazalo sad svojega uspešnega telesnovzgojnega delovanja. Po dopoldanskih skušnjah so vsi v strnjelnih kolonah odkorakali po ljutomerskih ulicah, da pokažejo vsem, ki se ne verjamejo, da naša »partizanska« društva res množično gojijo več panog telesnih vaj.

Popoldanski spored so otvorili vrli pionirji in pokazali, da so jih vodniki kar lepo naučili vaje s palicami in zastavicami. Za njimi so priletele na prostor pionirke z venčki in žele za svoje skladno izvajanje viharen aplavz. Ves spored je potekel brez zastoja in tako smo kar hitro videli obrabne vrste pionirjev, mladinc in mladincev, kako spretno in neustrašno preizkušajo svoje moči pri zvezbi prevvalov in svobodnih preskokov na blazinah, preko mize, vonja in kozliča.

Članice in mladinke so prav tako pokazale, da izvajajo zletne proste vaje brez napak. Tudi člani in mladinci so, cepprav jih je nastopilo manj kakor pionirjev in pionirke, obvladali svoje vaje v celoti. Tu pa tam so pogrešali preciznejšega izvajanja in solidnosti, kar bi dalo nastopajočim mnogo več osnove za še lepšo otro telesa in odmoru je bil na sporedu »Prizak atletike«. Iz jamic so se poglali čvrsti člani, za njimi mladinci in napolned mladinke in članice ter pomerili svo

Mugoša premagal Hermana

Tourcoen, 24. maja. Na mednarodnem atletskem mitingu v Tourcoenu v Belgiji je jugoslovanski Mugoša dosegel velik uspeh. Teku na 1500 m je bil zmagal s 3:54,2 pred odličnim Belgijcem Hermanom, ki je zastal za desetino sekunde. V teknu na 3000 m sta se Pavlovič in Strifof plasirala na drugo oziroma tretje mesto. Mugoša je imel čas 8:34,8. Čas Pavloviča je bil 8:55,0. Strifofa pa 8:55,6. Čeraj je slabo startal. Jugoslovanski atleti so dobili povabilo, naj prihodnje nedeljo sodelujejo na mednarodnem atletskem mitingu v Parizu.

SAHISTI V PROSLAVI ROJSTNEGA DNE MARŠALA TITA

Hrvatska premagala Slovenijo

Tudi letos so najboljši sahisti iz Hrvatske in Slovenije proslavili rojstni dan maršala Tita s tradicionalnim medsebojnim dvobojem, ki je bil v nedeljo v Rogaski Slatini. Mesto, ki merilo svoje sposobnosti na 100 deskah, ženske pa na 10. Pred začetek tekmovalna so udeleženci poslali brzojavko maršalu Titu v vročo željo, da bi še dolgo let živeli in uspešno vodil jugoslovanske narod.

Drvi Borac : ASK

V nadaljevanju zvezne košarkarske lige bo drvi ob 20 (predtekma ob 19) na igrišču pod Cokinom grad dom prvenstvena tekma med Borcem iz Čačka in domačim ASK. Cepprav so gostje na dan prvenstvene tekme bo moralo moštvo ASK krepko zavhati rokave, če bo hotelo doseči uspeh, saj je znano, da je ekipa Borca na sedajni tekmi z Lokomotivo v Zagrebu skorajda priredila presenečenje.

V REPUBLIKI TURNIR V NAMIZENEM TENISU

Pomanjkanje ženskega naraščaja

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Zadovoljno ogorčeni šepet je spet narasel Součenke se ponizno združile z oblastjo.

»Zapustite razred, Elizabeta Pattay,« je ukazal učitelj. »Počakajte v predstobi posvetovalnice.« Predstoba je bila brez oken in slabo zračna. V njej sta bila dva slamnata stola, ogromen zemljevid Poljske in dedkov doprni kip. V prostoru je gorela nezasenčena električna žarnica. Solski sluga je dal z zvoncem znamenje, da je konec pouka. Slišala je glasove in ropot odhajajočih deklic. Nato je bilo spet vse tiho. Nadučitelj je odprl vrata in, ne da bi se ustavil, šel skozi predstobo. »Pridite jutri ob desetih,« ji je rekel mimogrede in izginil. Na praznih stopnicah je srečala gospodična Skarga. Elizabeta je tuje pozdravila. »Kaj pa ti je, Elzunija? Zdi se, da si razgreta. Ali si bolna?« »Čisto zdrava sem,« je rekla Betka. »Bila sem nesramna z nadzornikom, zato me bodo vrgli iz šole.« Gospodična je odprla bleda usta. Vendar ni rekla nič, ampak je odhitela po stopnicah. Na prostoru pred šolo so v gručah stale učenke. Ko je Elizabeta prišla mimo, so utihnille. Toda ko je šla mimo hčere policijskega načelnika, ji je ta stopila na pot. »Sama vem, na kaj moram biti ponosna,« jo je oponašala s cmeravim glasom. Elizabeta se je obvladala in šla mimo Jadvige. »Zidovska grofica!« so zatulile za njenim hrbtom, Hkrati je priletel iz gruč kamen.

je moči v hitrosti. Tekli so 100 m in 60 m. Ob straneh so skakali člani v daljino, mladinci pa v višino. Takoj za tekači in skakalci so priplesale na vadišče pionirke in pionirji in ob zvokih harmonike prikazali nekaj »Narodnih kole« Skoda da — niso bila povzdana v venček. Za tem so nastopili gostje Hrvači, mladinci in mladinke ter člani in članice, iz Čakovca in pokazali svoje zletne vaje za bližnji nastop hrvaške zveze »Partizana« Vodniki društev iz ljutomerskega okraja so sklenili, da bodo tudi oni te zadnje dni vložili kar največ truda in tako še bolj dovršeno pripravili svoje vrste za naš zlet v Ljubljani.

Vzorne vrste (mladinke na dvo-višinski bradji, člani na drugo in bradji), so hitro končale svoje več ali manj dovršene sestave. Za skupne vaje vseh oddelkov pa je bila vadišče prepelno, tako da so se tam daleč od hrvaškega moteno izvajali vaje vsi tisti, za katere na njem ni bilo več prostora. Ta prikaz je bila največkrat slika vsega sporeda in veseli so gledalci zapuščali vadišče.

Na državnem prvenstvu o rodni telovadbi, ki je potekal v prostih vajah zmagal Oblak (Jesenice) s 48,65 pred Škalo (Hrastnik) 47,95, Petarjem (Lj.) 47,80, Jurjevičem (Zgb) 47,55 itd. V ženski konkurenci je bila najboljša Rozmanova (Jes.) 37,39

SPORTNE ZANIMIVOSTI V KRATKEM

Športne tekme med zagrebškimi in ljubljanskimi košarjari

Na prvenstvu Slovenije v rokoborbi, ki je bilo v nedeljo v Mariboru, je sodelovalo 40 udeležencev. Naslovo so osvojili tili: mušja kategorija: Lang (Z. Mb); bantam: Mali (Z. Mb); peresno: Dorec (Lj.); lahka: Omerik (Pr.); Lenari; vtelet: Oresnik; srednja: Petrovič; polteška: Sereško II. (svi Z. Mb); težka: Kokolič II. (Lj.).

»Betežku Selivci

Seleitev nogometnih igralcev iz kluba v klubu odkriva vsak dan vrsto nemornih delavcev v tej panogi sporta. Kolikor to lahko splošno imenujemo. Po smeri jih primerih, ki govorijo o tem, bi to panogo dejavnosti bolje označili, če bi jo imenovali trgovino z belim blagom za visoko ceno, korupcije ali kaj sličnega. Tu ne gre samo za vprašanje, ali rate ali nenorost takšnih igralcev, ki v svojem klubu pac ne vidijo torišča ampak športnega udeleževanja, svojega vidjo v klubu in tisti vir, iz katerega se iz te panoge pridobivajo, tu gre predvsem za metode vodstev posameznih klubov ali takozvanih simpatizerjev teh klubov, ki so često odločilni faktorji v delovanju klubov.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

Drugi dan turnirja so bile na sporedne igre posameznikov v vseh skupinah. Med člani je osvojil prvo mesto Kocijan, ki je v finalni igri odpravil Rebolja 5:1. Slovenska prvačnica Pogarčarjeva se je v polifinalni igri spoprijela s srbsko prvačnico Bogačevac z 2:0, pa tudi v finalu ni imela težav s Teranovo.

»Le pogledite,« je zaklical že od daleč. »Samo za deset minut sem se oddaljil od voza, in kaj se je medtem zgodilo!« Z otroško slovesno kretinjo je pokazal na prazno pnevmatiko in na modro klicilo, s kakršnim je bil voz vse križem pomazan. »To morate naznaniti, gospodična! Vsega vendar ne moremo dopustiti tem hudičevim podganam!« Ves redeč od ogorčenja se je ozrl k njej. Stala je pred njim v svojem temnem plašču, ki ji je padal z ramen kot stari vitezom; od njega je kapljal dež. Izpod usnjene čepice so ji v štrinah padali mokri lasje medene barve. »Naznaniti, Pjotr! Komu pa? Učitelji se tega kvečjemu veselijo. Toda čemu sploh prideš z vozom! Tako je, ker me ne poslušas.« »Vi tudi ne poslušate,« je rekel Pjotr, ki je bil zaradi zločina nad fiatom ves obseden. »Le kakšni ste! Pri takem vremenu vzame vendar vsak človek s seboj dežnik.« Zasmejala se je. »Prav. Od danes dalje bom jemala s seboj dežnik ko kaka gospa. Zdaj pa pridi in pozabi, da je bilo.« Njej sami pa je delala zahrbtna zloba dovolj preglavic. Njena ravnodušnost je bila že davno izžrpana. Nekaj tednov pozneje ji je njena naveličanost prinesla dve prigodi, ki ju ni bilo mogoče popraviti tako lahko kot prerezane pnevmatike. Bilo je proti koncu šolskega leta, dva dni pred velikonočnimi počitnicami. Pri najboljši volji ji niso mogli preprečiti napredovanja v višji razred. Kljub temu, da je bila šibka v matematiki, je bila celo med tistimi petimi, ki jih je ta dan po starem izročilu odkloval šolski nadzornik z majhnim nagovorom in častnim spraševanjem.

Nadzornik, ki je v nošnji las in brade ter celo v načinu govorenja izdajal stremljenje, da bi bil kar se dá podoben narodnemu vzoru, maršalu in dedku — njegova častihlepnost je bila zaradi nazaj pomaknjene podbradka in vodenih, izbuljenih oči čisto brezupna — je stal poleg nadučitelja ob katedru in klical imena, ki jih je imel na seznamu. »Elizabeta Pattay.« Vse je bilo tiho. »Ali ne slišite?« se je oglasil za njim nadučitelj. Elizabeta se je na pol dvignila v klopi. »Nisem vedela, da mislite mene.« »Menda poznate svoje ime,« je rekel nadzornik in jo pogledal, pri čemer je skušal zapreti svoje izbuljene oči. »Jaz se pišem Elizabeta Doktor. Vsaj hočem se pisati tako.« Po razredu je završalo razburjeno šepetanje. Vse so bile srečne, da so se lahko v upravičenem ogorčenju znašle skupaj z oblastjo. Nadzornik je kazal preudarjeno hladnokrvnost. »Pattay je bilo ime vašemu očetu — mar ne?« »Tako se je pisal moj oče,« je rekla Elizabeta. »No, torej. Mi, Poljaki, spoštujemo izpolnjeno dolžnost tudi pri sovražniku. Njegovega imena se vam ni treba sramovati. Nasprotno, ponosni smete biti nanj.« Elizabeta je sovražno pogledala človeka, ki je škodoželjno pripisoval njenemu vedenju nekaj, česar sam ni verjel. »Ne potrebujem naukov, gospod nadzornik,« je rekla glasno. »Sama vem, na kaj moram biti ponosna.«

Samo dve poti kažeta izhod iz te situacije. Prva je ta, kakršno vodijo nekateri naši klubi, za katero športni čepinisti, ki rade uporabljajo izraz »vrtunski«. Taka pot je, da moramo za vsako ceno iz nekažnjanih »nacionalnih« (morda bolje nacionalističnih) interesov, za naših bo celo z inštitucionalnim moštvo in nemoralnimi kupovanji Slovenci biti zastopani v I. ligi. Druga pot pa je, da bodo na naših nogometnih igriščih nastopala »čez granico« drugi trgovci in tretjina redna moštva, vendar bo duh v tej moštvi športen, ne pa trgovsko-spekulantski. O tem mora spregovoriti vsa javnost! S. V.